

Doc Type: Working Group Document
Title: Uralic Phonetic Alphabet characters for the UCS
Source: Finland, Ireland, Norway
Status: Member Body contribution
Date: 2002-03-20

This paper proposes 133 characters for addition to the BMP of the UCS. This document contains a discussion of the Uralic Phonetic Alphabet proposal, and annexes containing proposed character names, glyphs, etc. The proposal summary form is added at the end of the document; this paper replaces one with the same number sent out 2002-03-10 apart from updates to the summary form.

Table of contents

Proposal	1
Annex A: Proposed character names	6
Annex B: Proposed character glyphs	9
Annex C: Proposed character allocations	14
Annex D: Repertoire of characters and glyphs used in the UPA	20
Annex E: Samples of UPA characters in use	30
Annex F: Reference	59
Proposal Summary Form	60

Proposal

Description of the UPA. These characters are used in the Uralic Phonetic Alphabet (UPA, also called Finno-Ugric Transcription, FUT), a highly-specialized system which has been in use by Uralicists globally for more than 100 years. It was chiefly, at least originally, used in Finland, Hungary, Estonia, Germany, Norway, Sweden, and Russia, but is now known and used worldwide, as in North America and Japan (cf. Figs. 68, 69). Uralic linguistic description, which treats the phonetics, phonology, and etymology of Uralic languages, is also used by other branches of linguistics (such as Indo-European, Turkic, and Altaic studies), as well as by other sciences (such as archaeology). A very large body of descriptive texts, grammars, dictionaries, and chrestomathies exists, and continues to be produced, using this system (cf. the major dictionary Itkonen 1992–, *Suomen sanojen alkuperä* ‘The etymology of Finnish words’). Some quantitative data is given further below in annex B.

Requirement for plain-text representation. Because of the precise nature of the linguistic data described by this system, we consider it absolutely necessary that the UPA be fully representable in plain text in the UCS. In Finland the tendency is being established, that scientific work is published electronically. (An article on this subject was published several years ago in Finland: “Yliopistot julkaisevat opinnäytteitä verkossa” (‘Universities publish doctoral theses on the net’) by Tuomas Hyytinen in the newspaper *Helsingin Sanomat*, 1999-06-23, page A 10. Instructions (in Finnish) for publishing academic dissertations and others on paper and on the net given by the University of Helsinki can be found at <http://ethesis.helsinki.fi/english.html>.) For the electronic publication of Uralic science, the encoding of UPA characters in the BMP is a *conditio sine qua non*.

BMP encoding of UPA characters. The UPA makes use of some 258 characters (see pp 19-28 below). The BMP contains 125 of these already, and we propose the addition of the 133 missing characters also to the BMP for simplicity’s sake; it is logical to keep all phonetics characters in the

BMP. A number of the new proposed characters can be used in contexts other than the UPA (that is to say, they can be considered to be generically useful). While it is commonplace to assume that characters proposed for the UCS are intended to be for plain text support, we state this requirement explicitly here because, of the 108 alphabetic characters proposed (8 combining diacritics, 17 “other” modifier letters, and 2 general punctuation marks are also proposed), 14 of them are “regular” letters, 34 of them are “small capital” letters, 49 of them are “superscript” modifier letters, and 9 of them are “subscript” modifier letters. An argument could be presented that fancy text can represent these – but the plain-text requirement for sorting and searching is paramount for the UPA (as it is for the IPA). Samples with near-minimal pairs may be found in Figs. 88, 89, 90, and 91.

Further, the UCS already contains 8 IPA “small capital” and 6 IPA “superscript” modifier letters which are also used in the UPA.

Decomposition of UPA characters. The UPA takes full advantage of UCS combining-character technology. It is not uncommon to find a base letter with three diacritics above and two below. We have proposed only one precomposed character, namely *X-IDIE* LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED U since the UCS model cannot encode it otherwise.

Typographic features of the UPA. SMALL CAPITALIZATION in the UPA means voicelessness of a normally voiced sound. SMALL CAPITALIZATION is also used to indicate certain either voiceless or half-voiced consonants. SUPERSCRIPING indicates very short schwa vowels or transition vowels, or in general very short sounds. SUBSCRIPTING indicates co-articulation caused by the preceding or following sound. ROTATION (turned letters) indicates reduction; SIDEWAYS (–90°) rotation is used where turning (180°) might result in an ambiguous representation.

In general, UPA phonetic material is represented with *italic* glyphs.

Discussion

1. TURNED and SIDEWAYS letters (X-ID02, X-ID08, X-ID09, X-ID11, X-ID12, X-ID13, X-ID14, X-ID1A, X-ID1D, X-ID1E, X-ID1F, X-ID3E, X-ID40, X-ID41, X-ID45, X-ID47, X-ID49, X-ID54, X-ID55). As noted above, ROTATION (turned letters) indicates reduction; sideways (–90°) rotation is used where turning (180°) might result in an ambiguous representation. Nevertheless practice is often a bit fuzzy.

The letter *æ* is in most fonts easily recognizable when turned (*X-ID02*); however, since it may not always be, Uralicist literature has also a *LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS AE; we have proposed to encode only the turned letter, considering the sideways letter to be a glyph variant.

For *u* we have rejected encoding a *LATIN SMALL LETTER TURNED U and we suggest that it be noted that *X-ID1E* LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED U sometimes has a turned glyph even though the characters are the same. *X-ID1D* LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS U exists because a turned *u* can’t usually be distinguished from an *n*. Both LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED U and *LATIN SMALL LETTER TURNED U WITH DIAERESIS BELOW exist in the literature; the former is proposed for inclusion in the UCS as a unique character (a new *COMBINING LEFT DIAERESIS is *not* proposed), to be noted with a turned glyph variant since *LATIN SMALL LETTER TURNED U WITH DIAERESIS BELOW would have to be decomposable to *LATIN SMALL LETTER TURNED U + U+0324 COMBINING DIAERESIS BELOW, and so illegibility could occur. Compare Fig. 37 where *p̃ñ^dz̃ñ* (approximately IPA [p̃ɲ̃d̃z̃ɲ̃]) could also be rendered *p̃:̃ñ^d:̃z̃:̃* – but **p̃ñ^dz̃ñ* is illegible; only **p̃:̃ñ^d:̃z̃:̃* could be written. (Look very carefully at these examples and you will see that the glyphs for the turned *u* and the *n* here are actually different.) Compare also Fig. 36 where *m̃:̃š̃k̃am* not **m̃ñš̃k̃am* is written.

X-ID11 LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS O exists because a turned *o* cannot be distinguished from a regular one. However, *LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED O does not exist, because U+006F LATIN SMALL LETTER O + U+0324 COMBINING DIAERESIS BELOW cannot be mistaken for anything else.

Other sideways characters are unique and nonproblematic (naturally the vowel U+026F LATIN SMALL LETTER TURNED M cannot be turned again and represented with unturned *m*, that is with *m!*).

2. LATIN LETTER SMALL CAPITAL OU (X-ID15). This letter is consistently represented 8 with a low x-height, while U+0223 LATIN SMALL LETTER OU is always shown as a letter with a tall ascender. The LETTER OU is used in Algonquin and Huron, and can be represented with an unbroken 8-glyph or with a small break in the top of the 8 (8). LATIN LETTER SMALL CAPITAL OU on the other hand, when it is broken, has the top half of its circle cut in half. The letters have distinct shapes and distinct uses in Alonquin and in UPA, and there is no advantage to be gained by unifying them.

3. LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED N (X-ID0E). While many earlier UPA documents used Cyrillic sorts for these characters, the structure of the UPA itself makes it clear that reversed Latin letters are intended. Lagercrantz shows *н* and *η* as voiceless and voiced velar nasals – we represent the latter with LATIN SMALL LETTER ENG *η* (and not GREEK SMALL LETTER ETA), therefore we prefer LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED N *н*.

4. LATIN LETTER SMALL CAPITAL P and GREEK LETTER SMALL CAPITAL RHO (X-ID18, X-0373). These letters look alike but are distinct; one is a semi-voiced [p] sound contrasting with UPA *p*, and the other is a voiceless uvular trill [ʀ] contrasting with UPA *q* U+03C1 the voiced uvular trill [ʀ].

5. LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED R (X-ID19). This letter looks like U+044F CYRILLIC LETTER SMALL CAPITAL YA but is distinct from it; it is a weakly trilled [r]; compare IPA characters U+0280 *ʀ* and U+0281 *ʀ̣*.

6. GREEK LETTER SMALL CAPITAL PI, GREEK LETTER SMALL CAPITAL PSI, and CYRILLIC LETTER SMALL CAPITAL EL (X-0372, X-0376, X-04CF). Although the glyphs in the examples (Figs. 5 and 6) show capital letters, this is a fault of the fonts available to print Sovijärvi & Peltola 1977. The characters are clearly specified as *kapiteelikirjaimet* ‘small capital letters’ (cf. *isot kirjaimet* ‘capital letters’).

7. GREEK LETTER SMALL CAPITAL LAMDA, CYRILLIC LETTER SMALL CAPITAL EL, and LATIN SMALL LETTER TURNED v (X-0371, X-04CF, U+028C). The first represents a weakly voiced lateral fricative; the second represents a weakly voiced postpalatal lateral and contrasts with the voiced postpalatal lateral U+043B CYRILLIC SMALL LETTER EL. The last can be used to represent “any vowel” in UPA (U+025C LATIN SMALL LETTER REVERSED OPEN E and the proposed X-0238 LATIN SMALL LETTER TURNED OPEN E can also be used for this (cf. Rédei 1988, and Iivonen, Sovijärvi & Aulanko 1990).)

8. MODIFIER LETTER SMALL GREEK GAMMA (X-037F). This differs from U+02E0 MODIFIER LETTER GAMMA in that the former is a version of U+03B3 GREEK SMALL LETTER GAMMA and the latter is a version of U+0263 LATIN SMALL LETTER GAMMA.

9. MODIFIER LETTER SMALL GREEK PHI (X-0381). This is based on U+03C6 GREEK SMALL LETTER PHI, not on IPA U+0278 LATIN SMALL LETTER PHI.

10. COMBINING FERMATA (X-0352). This is used to indicate loud prolongation (as in calling and shouting) (Figs. 75, 76, 79, 80). Note that in Fig. 80 the sequence is O + COMBINING DOT ABOVE + COMBINING FERMATA. We do not think that decomposing the FERMATA to COMBINING DOT ABOVE + COMBINING INVERTED BREVE would serve any purpose because it is likely that *ô* would occur where *ô̂* is required. Where the spacing version of this is required (to indicate a full rest, as in music), SP or NBSP should be used. We do not recommend using U+1D10 MUSICAL SYMBOL FERMATA for this purpose (as it will normally have different metrics and properties and be unsuitable for UPA use).

11. ARROWHEADS. U+02EC MODIFIER LETTER VOICING is depicted with a V-shape which may differ from the UPA arrowheads; compare this with U+02C7 CARON. We have not unified X-02EF MODIFIER LETTER LOW DOWN ARROWHEAD with U+02EC due to its distinct semantics and the need to ensure consistent glyph representation. The other three characters, X-02F0 MODIFIER LETTER LOW UP ARROWHEAD, X-02F1 MODIFIER LETTER LOW LEFT ARROWHEAD, and X-02F2 MODIFIER LETTER LOW RIGHT ARROWHEAD, are added to fill out the set. The two arms of the arrowhead are often of unequal length in UPA texts.

12. SWUNG DASH (X-2053). This is a very common character in dictionaries worldwide, in addition to its specific use in Uralic linguistics (described below). Bringhurst 1997 informs that it is a sign of similarity in mathematics, and a sign of repetition in lexicography. He notes that it is “Not to be confused with the *tilde*.” In Fig. 10 the TILDE is used to indicate slightly raising or flat intonation of the syllable, while in Figs. 1, 37, 58, 62, 63, 72, 77 SWUNG DASH is used to indicate relationship between the entities on either side of the SWUNG DASH. This relation can be etymological (Figs. 37, 77) or phonological/phonetic (Figs. 1, 58, 62, 63); compare the statement shown in Fig. 77. Compare also Fig. 73, from Ó Dónaill’s 1977 Irish-English dictionary. Since most fonts represent U+007E with the same size and shape as the tilde found above vowels, we consider that the SWUNG DASH should be added as a new character to General Punctuation. Compare Szilasi 1901 (Fig 1) where the glyph used is very un-tilde-like.

13. ARROWS. IPA uses ↑ U+2191, ↓ U+2193, ↗ U+2197, and ↘ U+2198 to indicate pitch changes. UPA uses ↓ U+2193 as an indication of inhalation (Fig. 86); UPA also uses ← U+2190 and → U+2192 for various things. Very common is the indication of changes in meaning (Fig. 70); also the direction of loans from a different language family is indicated with those characters in distinction to U+003C LESS-THAN SIGN and U+003E GREATER-THAN SIGN is used for diachronic development within a language family (Fig. 71). ↵ X-02FF, which lies on the baseline (not at mid-x-height like U+2190) is used to indicate the phonetic feature of implosion (Figs. 2, 60, 86) and so this character is proposed for addition to Modifier Letters.

14. PALATALIZATION. Palatalization in UPA is represented in several ways. Graphically, a palatalized short-x-height consonant is displayed with a COMBINING ACUTE ACCENT (ć ŋ ś). With tall characters, however, the “acute” is drawn with a different angle (very) closely next to the modified letter (d’ l’ r’); this is to be encoded using MODIFIER LETTER PRIME. Small capital letters may be drawn with one of the two choices (G Ğ). When interacting with other diacritics, however, some writers (or their printers) have not been entirely consistent. Lehtisalo, for instance, writes (fig. 55) *tq̣š’ññ’ē*; here we have two palatals, which could be written *ññ* or *ññ’*. The first is short, as indicated by the BREVE. If encoded consistently, this consonant cluster should be written either *ññ* or *ññ’*, with normal diacritic stacking or with the use of the PRIME. (Note also in fig. 55 that Lehtisalo writes *tas’ññ’ē*.) Other clusters with GRAVE and CIRCUMFLEX with ACUTE or PRIME should be handled in the same way.

15. LATIN LETTER SMALL CAPITAL EZH X-ID23 is shown in Lagercrantz with an italic glyph *z* in distinction to italic *z*. The logic of the system indicates a small capital, which is here drawn in plain (roman) style as *z* in distinction to *z*.

16. LATIN MODIFIER LETTER U X-ID53 ^u is also used in the Algonquian language, Montaignais (see Fig. 87).

17. LATIN MODIFIER LETTER AIN X-ID25 ^{aj} is considered by Lagercrantz to be derived from Arabic (hence the name proposed).

18. SMALL CAPITALS IN GENERAL. Of the 26 Latin letters basic to the Latin alphabet, 8 of them are already encoded in their small capital form: U+0299 B, U+0262 G, U+029C H, U+026A I, U+029F

L, U+0274 N, U+0280 R, U+028F Y. In this proposal, 14 more are requested: A, C, D, E, J, K, M, O, P, T, U, V, W, Z. This leaves only four letters unencoded in this “style”: F, Q, S, X. WG2 and UTC may wish to consider the usefulness of adding the full repertoire of small capital letters to the UCS. While the remaining four are not required in the UPA texts examined to date, it may make sense encode the whole set for other purposes. (The same might be said about superscripted and subscripted letters.)

Note that annex D is unlikely to be either exhaustive or final. It is the repertoire we have been able to identify to date (researching from 1998-2002!).

Note that a few of the samples in annex E have no arrows; these samples can be ignored, but have been retained to preserve references made to other figures in the document as it was being drawn up.

Annex A. Proposed character names

Modifier letters

02EF MODIFIER LETTER LOW DOWN ARROWHEAD
02F0 MODIFIER LETTER LOW UP ARROWHEAD
02F1 MODIFIER LETTER LOW LEFT ARROWHEAD
02F2 MODIFIER LETTER LOW RIGHT ARROWHEAD
02F3 MODIFIER LETTER LOW RING
02F4 MODIFIER LETTER MIDDLE GRAVE ACCENT
02F5 MODIFIER LETTER MIDDLE DOUBLE GRAVE ACCENT
02F6 MODIFIER LETTER MIDDLE DOUBLE ACUTE ACCENT
02F7 MODIFIER LETTER LOW TILDE
02F8 MODIFIER LETTER RAISED COLON
02F9 MODIFIER LETTER BEGIN HIGH TONE
02FA MODIFIER LETTER END HIGH TONE
02FB MODIFIER LETTER BEGIN LOW TONE
02FC MODIFIER LETTER END LOW TONE
02FD MODIFIER LETTER SHELF
02FE MODIFIER LETTER OPEN SHELF
02FF MODIFIER LETTER LOW LEFT ARROW

Combining diacritical marks

0350 COMBINING RIGHT ARROWHEAD ABOVE
0351 COMBINING LEFT HALF RING ABOVE
0352 COMBINING FERMATA
0353 COMBINING X BELOW
0354 COMBINING LEFT ARROWHEAD BELOW
0355 COMBINING RIGHT ARROWHEAD BELOW
0356 COMBINING RIGHT ARROWHEAD AND UP ARROWHEAD BELOW

Greek small capital letters

0370 GREEK LETTER SMALL CAPITAL GAMMA
0371 GREEK LETTER SMALL CAPITAL LAMDA
0372 GREEK LETTER SMALL CAPITAL PI
0373 GREEK LETTER SMALL CAPITAL RHO
0376 GREEK LETTER SMALL CAPITAL PSI

Greek subscript letters

0377 GREEK SUBSCRIPT SMALL LETTER BETA
0378 GREEK SUBSCRIPT SMALL LETTER GAMMA
0379 GREEK SUBSCRIPT SMALL LETTER RHO
037B GREEK SUBSCRIPT SMALL LETTER PHI
037C GREEK SUBSCRIPT SMALL LETTER CHI

Greek modifier letters

037D MODIFIER LETTER SMALL BETA
037F MODIFIER LETTER SMALL GREEK GAMMA
0380 MODIFIER LETTER SMALL DELTA
0381 MODIFIER LETTER SMALL GREEK PHI
0382 MODIFIER LETTER SMALL CHI

Cyrillic small capital letter

04CF CYRILLIC LETTER SMALL CAPITAL EL

Latin letters

1D00 LATIN LETTER SMALL CAPITAL A
1D01 LATIN LETTER SMALL CAPITAL AE
1D02 LATIN SMALL LETTER TURNED AE
• glyph can also have sideways orientation
1D03 LATIN LETTER SMALL CAPITAL BARRED B

1D04 LATIN LETTER SMALL CAPITAL C
 1D05 LATIN LETTER SMALL CAPITAL D
 1D06 LATIN LETTER SMALL CAPITAL ETH
 1D07 LATIN LETTER SMALL CAPITAL E
 1D08 LATIN SMALL LETTER TURNED OPEN E
 1D09 LATIN SMALL LETTER TURNED I
 1D0A LATIN LETTER SMALL CAPITAL J
 1D0B LATIN LETTER SMALL CAPITAL K
 1D0C LATIN LETTER SMALL CAPITAL L WITH STROKE
 1D0D LATIN LETTER SMALL CAPITAL M
 1D0E LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED N
 1D0F LATIN LETTER SMALL CAPITAL O
 1D10 LATIN LETTER SMALL CAPITAL OPEN O
 1D11 LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS O
 1D12 LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS OPEN O
 1D13 LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS O WITH STROKE
 1D14 LATIN SMALL LETTER TURNED OE
 • glyph can also have sideways orientation
 1D15 LATIN LETTER SMALL CAPITAL OU
 1D16 LATIN SMALL LETTER TOP HALF O
 1D17 LATIN SMALL LETTER BOTTOM HALF O
 1D18 LATIN LETTER SMALL CAPITAL P
 1D19 LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED R
 1D1A LATIN LETTER SMALL CAPITAL TURNED R
 1D1B LATIN LETTER SMALL CAPITAL T
 1D1C LATIN LETTER SMALL CAPITAL U
 1D1D LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS U
 1D1E LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED U
 • glyph can also have turned orientation
 1D1F LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS TURNED M
 1D20 LATIN LETTER SMALL CAPITAL V
 1D21 LATIN LETTER SMALL CAPITAL W
 1D22 LATIN LETTER SMALL CAPITAL Z
 1D23 LATIN LETTER SMALL CAPITAL EZH
 1D24 LATIN LETTER VOICED LARYNGEAL SPIRANT
 1D25 LATIN LETTER AIN

Latin superscript letters

1D26 MODIFIER LETTER CAPITAL A
 1D27 MODIFIER LETTER CAPITAL AE
 1D28 MODIFIER LETTER CAPITAL B
 1D29 MODIFIER LETTER CAPITAL BARRED B
 1D2A MODIFIER LETTER CAPITAL D
 1D2B MODIFIER LETTER CAPITAL E
 1D2C MODIFIER LETTER CAPITAL REVERSED E
 1D2D MODIFIER LETTER CAPITAL G
 1D2E MODIFIER LETTER CAPITAL H
 1D2F MODIFIER LETTER CAPITAL I
 1D30 MODIFIER LETTER CAPITAL J
 1D31 MODIFIER LETTER CAPITAL K
 1D32 MODIFIER LETTER CAPITAL L
 1D33 MODIFIER LETTER CAPITAL M
 1D34 MODIFIER LETTER CAPITAL N
 1D35 MODIFIER LETTER CAPITAL REVERSED N
 1D36 MODIFIER LETTER CAPITAL O
 1D37 MODIFIER LETTER CAPITAL OU
 1D38 MODIFIER LETTER CAPITAL P
 1D39 MODIFIER LETTER CAPITAL R
 1D3A MODIFIER LETTER CAPITAL T
 1D3B MODIFIER LETTER CAPITAL U

1D3C MODIFIER LETTER CAPITAL W
1D3D MODIFIER LETTER SMALL A
1D3E MODIFIER LETTER SMALL TURNED A
1D3F MODIFIER LETTER SMALL ALPHA
1D40 <reserved>
1D41 MODIFIER LETTER SMALL TURNED AE
1D42 MODIFIER LETTER SMALL B
1D43 MODIFIER LETTER SMALL D
1D44 MODIFIER LETTER SMALL E
1D45 MODIFIER LETTER SMALL SCHWA
1D46 MODIFIER LETTER SMALL OPEN E
1D47 MODIFIER LETTER SMALL TURNED OPEN E
1D48 MODIFIER LETTER SMALL G
1D49 MODIFIER LETTER SMALL TURNED I
1D4A MODIFIER LETTER SMALL K
1D4B MODIFIER LETTER SMALL M
1D4C MODIFIER LETTER SMALL ENG
1D4D MODIFIER LETTER SMALL O
1D4E MODIFIER LETTER SMALL OPEN O
1D4F MODIFIER LETTER SMALL TOP HALF O
1D50 MODIFIER LETTER SMALL BOTTOM HALF O
1D51 MODIFIER LETTER SMALL P
1D52 MODIFIER LETTER SMALL T
1D53 MODIFIER LETTER SMALL U
1D54 MODIFIER LETTER SMALL SIDEWAYS U
1D55 MODIFIER LETTER SMALL TURNED M
1D56 MODIFIER LETTER SMALL V
1D57 MODIFIER LETTER SMALL AIN

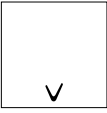
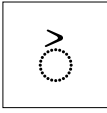
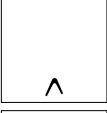
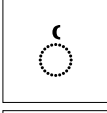
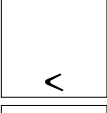
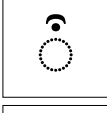

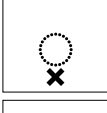
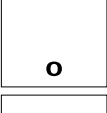
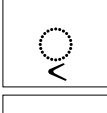
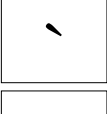
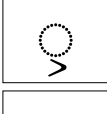

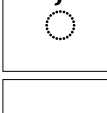
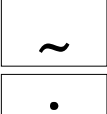
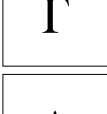
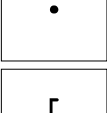

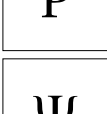
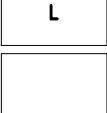
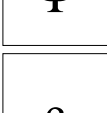
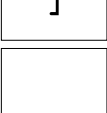

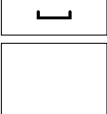
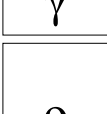
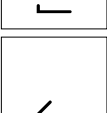
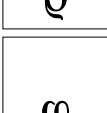
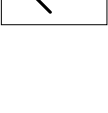
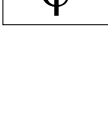
Latin subscript letters

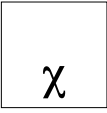

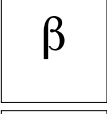
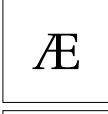
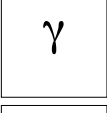
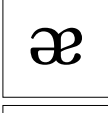

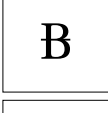

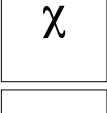

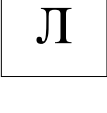

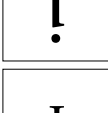

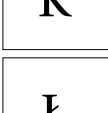
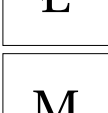
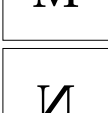

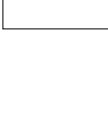
1D58 LATIN SUBSCRIPT SMALL LETTER I
1D59 LATIN SUBSCRIPT SMALL LETTER R
1D5A LATIN SUBSCRIPT SMALL LETTER U
1D5B LATIN SUBSCRIPT SMALL LETTER V

General punctuation

2053 SWUNG DASH
2054 INVERTED UNDERTIE

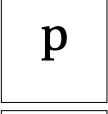
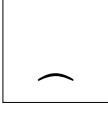
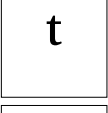

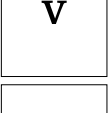
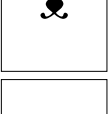
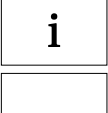

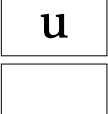
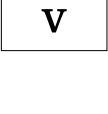
Annex B. Proposed character glyphs

02EF		Figs. 7, 78	0350		Fig. 8
02F0		Fig. 7, 78	0351		Fig. 32
02F1		Figs. 2, 29 32, 78	0352		Fig. 79, 80
02F2		Figs. 2, 29, 78	0353		Fig. 8
02F3		Figs. 29, 65	0354		Figs. 3, 7, 23, 33, 38
02F4		Figs. 8, 38	0355		Figs. 3, 7, 23, 38
02F5		Fig. 10	0356		Fig. 45, 55, 56
02F6		Fig. 10	0357		Fig. 91
02F7		Fig. 78	0370		Fig. 33
02F8		Figs. 38, 61	0371		Fig. 34, 52
02F9		Figs. 39, 57, 75	0372		Fig. 6
02FA		Figs. 56, (75)	0373		Figs. 2, 6
02FB		Fig. 75	0376		Fig. 5
02FC		<i>unattested but completes series</i>	0377		Fig. 13
02FD		Fig. 8, 15	0378		Fig. 31
02FE		Fig. 8	0379		Fig. 41
02FF		Figs. 2, 60, 86	037B		Fig. 65

037C		Fig. 31	1D00		Figs. 3, 5, 28
037D		Fig. 56	1D01		Fig. 5
037F		Figs. 29, 33, 67	1D02		Figs. 6 (sideways), 43, 57
0380		Fig. 29	1D03		Fig. 40
0381		Figs. 13, 65	1D04		Figs. 22, 24, 25
0382		Figs. 29, 65	1D05		Figs. 2, 5, 16, 37, 58, 65
04CF		Fig. 5	1D06		Figs. 5, 40
			1D07		Figs. 3, 5, 23, 28
			1D08		Figs. 3, 57, 66
			1D09		Figs. 3, 6, 46, 68
			1D0A		Figs. 5, 17, 24, 27
			1D0B		Figs. 6, 16, 17
			1D0C		Fig. 5
			1D0D		Figs. 2, 5, 24
			1D0E		Figs. 2, 24, 65
			1D0F		Figs. 23, 28

1D10		Fig. 6	1D20		Figs. 5, 59
1D11		Figs. 6, 36	1D21		Figs. 5, 26
1D12		Fig. 6	1D22		Figs. 5, 37, 58
1D13		Fig. 6	1D23		Fig. 24, 25
1D14		Fig. 6	1D24		Fig. 6
1D15		Figs. (3), 66, (85)	1D25		Figs. 20, 24, 29
1D16		Figs. 3, 12, 30, 38, 65	1D26		Fig. 28
1D17		Figs. 16, 23, 28	1D27		Fig. 56
1D18		Figs. 16, 21, 24	1D28		Fig. 29
1D19		Figs. 2, 38	1D29		Fig. 50
1D1A		Fig. 6	1D2A		Fig. 29
1D1B		Figs. 6, 24	1D2B		Figs. 6, 18, 28
1D1C		Figs. 5, 23, 28	1D2C		Fig. 42, 47, 50, 52, 54
1D1D		Figs. 6, 36, 56	1D2D		Fig. 29
1D1E		Figs. 6, (37), (58)	1D2E		Figs. 16, 20, 21, 29
1D1F		Fig. 49	1D2F		Fig. 28

1D30	J	Figs. 18, 20, 27, 29	1D40		<reserved>
1D31	K	Figs. 20, 29	1D41	æ	Fig. 57
1D32	L	Figs. 27, 29	1D42	b	Fig. 63
1D33	M	Fig. 19, 29	1D43	d	Figs. 37, 52, 58, 67
1D34	N	Figs. 27, 29	1D44	e	Figs. 8, 16, 38, 50
1D35	И	Fig. 29	1D45	ə	Figs. 38, 45, 46
1D36	O	Fig. 28	1D46	ε	Figs. 20, 22, 28
1D37	8	Fig. 90	1D47	3	Fig. 48
1D38	P	Fig. 29	1D48	g	Figs. 51, 67
1D39	R	Figs. 27, 29	1D49	!	Fig. 38
1D3A	T	Fig. 29	1D4A	k	Figs. 51, 65
1D3B	U	Fig. 28	1D4B	m	Fig. 49
1D3C	W	Figs. 17, 26, 29	1D4C	η	Figs. 48, 54
1D3D	a	Figs. 8, 19, 28	1D4D	o	Figs. 6, 12, 38
1D3E	ɐ	Figs. 63, 64	1D4E	ɔ	Figs. 13, 44
1D3F	ɑ	Fig. 28	1D4F	∩	Fig. 12

1D50		Figs. 22, 28	2053		Figs. 1, 9, 58, 62, 63, 73, 77
1D51		Fig. 81	2054		Figs. 9, 10
1D52		Fig. 8			
1D53		Figs. 6, 16, 28, 38, 65, 69, 87			
1D54		Fig. 46			
1D55		Fig. 53			
1D56		Fig. 59			
1D57		Fig. 29			
1D58		Fig. 7			
1D59		Fig. 7			
1D5A		Figs. 7, 13, 65			
1D5B		Fig. 4			

Row 02: SPACING MODIFIER LETTERS

	02B	02C	02D	02E	02F
0	h	?	˘	Ÿ	ˆ
1	ħ	ʒ	˙	l	<
2	j	<	ˋ	s	>
3	r	>	ˆ	x	◦
4	ı	ˆ	ˆ	ſ	˘
5	ı̇	˘	ˆ	ı	˘
6	Ɔ	ˆ	+	ı	˘
7	w	˘	-	ı	˘
8	y	ı	˘	ı	:
9	’	-	•	ı	ı
A	”	˘	◦	L	ı
B	‘	˘	ˆ	ı	L
C	’	ı	˘	v	ı
D	‘	-	”	=	L
E	’	˘	˘	”	L
F	‘	˘	x	v	←

G = 00
P = 00

Annex C. Proposed character allocations

Row 03: COMBINING DIACRITICAL MARKS

	030	031	032	033	034	035	036
0	◌̀	◌̇	◌̈	◌̉	◌̊	◌̋	◌̌
1	◌́	◌̈́	◌̉́	◌̊́	◌̋́	◌̌́	◌̍
2	◌̂	◌̃	◌̄	◌̅	◌̆	◌̇	◌̈
3	◌̉	◌̊	◌̋	◌̌	◌̍	◌̎	a ◌̏
4	◌̐	◌̑	◌̒	◌̓	◌̔	◌̕	e ◌̖
5	◌̑	◌̒	◌̓	◌̔	◌̕	◌̖	i ◌̗
6	◌̘	◌̙	◌̚	◌̛	◌̜	◌̝	o ◌̞
7	◌̙	◌̚	◌̛	◌̜	◌̝	◌̞	u ◌̟
8	◌̚	◌̛	◌̜	◌̝	◌̞		c ◌̟
9	◌̛	◌̜	◌̝	◌̞			d ◌̟
A	◌̞	◌̟	◌̠	◌̡	◌̢		h ◌̣
B	◌̣	◌̤	◌̥	◌̦	◌̧		m ◌̨
C	◌̨	◌̩	◌̪	◌̫	◌̬		r ◌̭
D	◌̭	◌̮	◌̯	◌̰	◌̱		t ◌̲
E	◌̲	◌̳	◌̴	◌̵	◌̶		v ◌̷
F	◌̷	◌̸	◌̹	◌̺	◌̻		x ◌̼

G = 00
P = 00

Annex C. Proposed character allocations

Row 03: GREEK

	037	038	039	03A	03B	03C	03D	03E	03F
0	Γ	δ	ϊ	Π	ϋ	π	ϐ	ϑ	κ
1	Λ	φ	Α	Ρ	α	ρ	θ	ϑ	ϱ
2	Π	κ	Β		β	ς	Υ	Ω	Ϸ
3	Ρ		Γ	Σ	γ	σ	Ύ	ω	ι
4	΄	΄	Δ	Τ	δ	τ	ÿ	Ϣ	Θ
5	΄	¨	Ε	Υ	ε	υ	φ	ι	ε
6	Ψ	Ά	Ζ	Φ	ζ	φ	ω	ϣ	ε
7	β	·	Η	Χ	η	χ	κ	ς	
8	γ	Έ	Θ	Ψ	θ	ψ	ϱ	ϲ	
9	ϱ	Ή	Ι	Ω	ι	ω	ϱ	ϲ	
A	ι	Ί	Κ	Ϊ	κ	ϊ	ς	Ϸ	
B	φ		Λ	ÿ	λ	ϋ	ς	Ϸ	
C	χ	Ό	Μ	ά	μ	ό	Ϝ	δ	
D	β		Ν	έ	ν	ύ	Ϝ	δ	
E	;	Ύ	Ξ	ή	ξ	ώ	Ϟ	†	
F	γ	Ό	Ο	ί	ο		Ϟ	†	

G = 00
P = 00

Annex C. Proposed character allocations

Row 04: CYRILLIC

	048	049	04A	04B	04C	04D	04E	04F
0	С	Г	К	Ү	І	Ӑ	З	ӱ
1	С	Г	к	ү	ӑ	ӓ	з	ӱ
2	Ҝ	Ғ	Ң	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ
3	Ү	Ғ	Ң	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ
4	Ү	Б	Н	Ц	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ
5	Ү	Б	Н	Ц	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ
6	Ү	Ж	Ӣ	Ц	ӗ	Ӧ		
7		Ж	Ӣ	Ц	ӗ	Ӧ		
8	Ү	Ӑ	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ	
9	Ү	Ӑ	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ	ӱ	
A	Ӣ	Қ	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		
B	Ӣ	Қ	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		
C	Ӣ	К	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		
D	Ӣ	К	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		
E	Ӣ	К	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		
F	Ӣ	к	Ҫ	ӗ	Ӧ	Ӣ		

G = 00
P = 00

Annex C. Proposed character allocations

Row 1D: UPA EXTENSIONS

	1D0	1D1	1D2	1D3	1D4	1D5	1D6	1D7
0	A	Ɔ	V	J		Ƶ		
1	Æ	Ɔ	W	K	æ	Ɔ		
2	æ	Ɔ	Z	L	b	t		
3	B	∅	Ɔ	M	d	u		
4	C	æ	Ɔ	N	e	Ɔ		
5	D	Ɔ	Ɔ	И	ə	Ɔ		
6	Ɔ	Ɔ	A	O	ε	v		
7	E	Ƶ	Æ	Ɔ	Ɔ	Ɔ		
8	Ɔ	P	B	P	g	i		
9	Ɔ	Я	B	R	Ɔ	r		
A	J	Я	D	T	k	u		
B	K	T	E	U	m	v		
C	Ł	U	Ɔ	W	Ɔ			
D	M	Ƶ	G	a	o			
E	И	ü	H	e	Ɔ			
F	O	Ɔ	I	a	Ɔ			

G = 00
P = 00

Annex C. Proposed character allocations

Row 20: GENERAL PUNCTUATION

	200	201	202	203	204	205	206
0		—	†	‰	—	—	
1		—	‡	‱	∕	* *	
2		—	•	′	**	‰	
3		—	▶	”	-	~	
4		—	.	””	/	—	
5		—	..	、	{		
6			...	“	}		
7		=	.	”””	??	””””	
8		‘		^	!?		
9		’		<	?!		
A		,		>	7		
B		¢		※	ℙ		
C		“		!!	◐		
D		”		‡	◑		
E		”		—	*		
F		“		—	;		

G = 00
P = 00

Annex D. Repertoire of characters and glyphs used in the UPA

0061	a	<i>a</i>	LATIN SMALL LETTER A
1D00	A	<i>A</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL A
1D3D	a	<i>a</i>	MODIFIER LETTER SMALL A
1D26	A	<i>A</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL A
0250	ǎ	<i>ǎ</i>	LATIN SMALL LETTER TURNED A
1D3E	ǎ	<i>ǎ</i>	MODIFIER LETTER SMALL TURNED A
0251	ɑ	<i>ɑ</i>	LATIN SMALL LETTER ALPHA
1D3F	ɑ	<i>ɑ</i>	MODIFIER LETTER LATIN SMALL ALPHA
0252	Ɔ	<i>Ɔ</i>	LATIN SMALL LETTER TURNED ALPHA
			<reserved>
00E6	æ	<i>æ</i>	LATIN SMALL LETTER AE
1D01	Æ	<i>Æ</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL AE
1D27	Æ	<i>Æ</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL AE
1D02	Ǽ	<i>Ǽ</i>	LATIN SMALL LETTER TURNED AE
1D41	Ǽ	<i>Ǽ</i>	MODIFIER LETTER SMALL TURNED AE
03B2	β	<i>β</i>	GREEK SMALL LETTER BETA
037D	β	<i>β</i>	MODIFIER LETTER GREEK SMALL BETA
0377	β	<i>β</i>	SUBSCRIPT GREEK SMALL LETTER BETA
0062	b	<i>b</i>	LATIN SMALL LETTER B
0299	B	<i>B</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL B
1D42	b	<i>b</i>	MODIFIER LETTER SMALL B
1D28	B	<i>B</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL B
0180	ḃ	<i>ḃ</i>	LATIN SMALL LETTER B WITH STROKE
1D03	Ḃ	<i>Ḃ</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL B WITH STROKE
1D29	Ḃ	<i>Ḃ</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL B WITH STROKE
0063	c	<i>c</i>	LATIN SMALL LETTER C
1D04	C	<i>C</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL C

0292	Ʒ	Ʒ	LATIN SMALL LETTER EZH
1D23	Ʒ	Ʒ	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL EZH</i>
0293	Ʒ	Ʒ	LATIN SMALL LETTER EZH WITH CURL
03B4	δ	δ	GREEK SMALL LETTER DELTA
0380	δ	δ	<i>MODIFIER LETTER GREEK SMALL DELTA</i>
0064	d	d	LATIN SMALL LETTER D
1D05	D	D	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL D</i>
1D43	d	d	<i>MODIFIER LETTER SMALL D</i>
1D2A	D	D	<i>MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL D</i>
0111	ḏ	ḏ	LATIN SMALL LETTER D WITH STROKE
00F0	ð	ð	LATIN SMALL LETTER ETH
1D06	Ð	Ð	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL ETH</i>
0065	e	e	LATIN SMALL LETTER E
1D07	E	E	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL E</i>
1D44	e	e	<i>MODIFIER LETTER SMALL E</i>
1D2B	E	E	<i>MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL E</i>
0259	ə	ə	LATIN SMALL LETTER SCHWA
1D45	ə	ə	<i>MODIFIER LETTER SMALL SCHWA</i>
1D2C	Ǝ	Ǝ	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL TURNED E</i>
025B	ɛ	ɛ	LATIN SMALL LETTER OPEN E
1D46	ɛ	ɛ	<i>MODIFIER LETTER SMALL OPEN E</i>
1D08	Ʒ	Ʒ	<i>LATIN SMALL LETTER TURNED OPEN E</i>
1D47	Ʒ	Ʒ	<i>MODIFIER LETTER SMALL TURNED OPEN E</i>
025C	Ʒ	Ʒ	LATIN SMALL LETTER REVERSED OPEN E
0066	f	f	LATIN SMALL LETTER F
03C6	φ	φ	GREEK SMALL LETTER PHI
0381	φ	φ	<i>MODIFIER LETTER GREEK SMALL PHI</i>

037B	ϕ	ϕ	<i>SUBSCRIPT GREEK SMALL LETTER PHI</i>
03B3	γ	γ	GREEK SMALL LETTER GAMMA
0370	Γ	Γ	<i>GREEK LETTER SMALL CAPITAL GAMMA</i>
037F	γ	γ	<i>MODIFIER LETTER GREEK SMALL GAMMA</i>
0378	γ	γ	<i>SUBSCRIPT GREEK SMALL LETTER GAMMA</i>
0067	g	g	LATIN SMALL LETTER G
0262	G	G	LATIN LETTER SMALL CAPITAL G
1D48	g	g	<i>MODIFIER LETTER SMALL G</i>
1D2D	G	G	<i>MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL G</i>
01E5	g	g	LATIN SMALL LETTER G WITH STROKE
0068	h	h	LATIN SMALL LETTER H
029C	H	H	LATIN LETTER SMALL CAPITAL H
1D2E	H	H	<i>MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL H</i>
0266	h	h	LATIN SMALL LETTER H WITH HOOK
1D24	ʒ	ʒ	<i>LATIN LETTER VOICED LARYNGEAL SPIRANT</i>
03C7	χ	χ	GREEK SMALL LETTER CHI
0382	χ	χ	<i>MODIFIER LETTER GREEK SMALL CHI</i>
037C	χ	χ	<i>SUBSCRIPT GREEK SMALL LETTER CHI</i>
0069	ı	ı	LATIN SMALL LETTER I
026A	I	I	LATIN LETTER SMALL CAPITAL I
2071	i	i	SUPERSCRIPT LATIN SMALL LETTER I
1D2F	I	I	<i>MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL I</i>
1D58	i	i	<i>SUBSCRIPT LATIN SMALL LETTER I</i>
1D09	ı	ı	<i>LATIN SMALL LETTER TURNED I</i>
1D49	ı	ı	<i>MODIFIER LETTER SMALL TURNED I</i>
006A	j	j	LATIN SMALL LETTER J
1D0A	J	J	<i>LATIN LETTER SMALL CAPITAL J</i>

02B2	j	<i>j</i>	MODIFIER LETTER SMALL J
1D30	J	<i>J</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL J
006B	k	<i>k</i>	LATIN SMALL LETTER K
1D0B	K	<i>K</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL K
1D4A	k	<i>k</i>	MODIFIER LETTER SMALL K
1D31	K	<i>K</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL K
03BA	κ	<i>κ</i>	GREEK SMALL LETTER KAPPA
006C	l	<i>l</i>	LATIN SMALL LETTER L
029F	L	<i>L</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL L
1D32	L	<i>L</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL L
0142	ł	<i>ł</i>	LATIN SMALL LETTER L WITH STROKE
1D0C	Ł	<i>Ł</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL L WITH STROKE
043B	л	<i>л</i>	CYRILLIC SMALL LETTER EL
04CF	Л	<i>Л</i>	CYRILLIC LETTER SMALL CAPITAL EL
0371	λ	<i>λ</i>	GREEK LETTER SMALL CAPITAL LAMDA
006D	m	<i>m</i>	LATIN SMALL LETTER M
1D0D	M	<i>M</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL M
1D4B	m	<i>m</i>	MODIFIER LETTER SMALL M
1D33	M	<i>M</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL M
006E	n	<i>n</i>	LATIN SMALL LETTER N
0274	N	<i>N</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL N
1D34	N	<i>N</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL N
014B	ŋ	<i>ŋ</i>	LATIN SMALL LETTER ENG
1D4C	ŋ	<i>ŋ</i>	MODIFIER LETTER SMALL ENG
1D0E	И	<i>И</i>	LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED N
1D35	И	<i>И</i>	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL REVERSED N
006F	o	<i>o</i>	LATIN SMALL LETTER O

1D0F	Ō	ō	LATIN LETTER SMALL CAPITAL O
1D4D	o	o	MODIFIER LETTER SMALL O
1D36	Ŏ	ŏ	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL O
0254	ɔ̈	ɔ̈	LATIN SMALL LETTER OPEN O
1D10	Ɔ	Ɔ	LATIN LETTER SMALL CAPITAL OPEN O
1D4E	ɔ̄	ɔ̄	MODIFIER LETTER SMALL OPEN O
1D11	ȯ	ȯ	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS O
1D12	ô	ô	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS OPEN O
00F8	ø	ø	LATIN SMALL LETTER O WITH STROKE
1D13	ø̂	ø̂	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS O WITH STROKE
0275	ø	ø	LATIN SMALL LETTER BARRED O
0153	œ	œ	LATIN SMALL LIGATURE OE
1D14	æ	æ	LATIN SMALL LIGATURE TURNED OE
1D15	ou	ou	LATIN LETTER SMALL CAPITAL OU
1D37	ou̇	ou̇	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL OU
03C9	ω	ω	GREEK SMALL LETTER OMEGA
1D16	ȏ	ȏ	LATIN SMALL LETTER TOP HALF O
1D4F	o̐	o̐	MODIFIER LETTER SMALL TOP HALF O
1D17	o̒	o̒	LATIN SMALL LETTER BOTTOM HALF O
1D50	o̓	o̓	MODIFIER LETTER SMALL BOTTOM HALF O
0070	p	p	LATIN SMALL LETTER P
1D18	P	P	LATIN LETTER SMALL CAPITAL P
1D51	p̂	p̂	MODIFIER LETTER SMALL P
1D38	P̂	P̂	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL P
03C0	π	π	GREEK SMALL LETTER PI
0372	Π	Π	GREEK LETTER SMALL CAPITAL PI
03C8	ψ	ψ	GREEK SMALL LETTER PSI

0376	Ψ	ψ	GREEK LETTER SMALL CAPITAL PSI
0071	Q	q	LATIN SMALL LETTER Q
0072	r	r	LATIN SMALL LETTER R
0280	R	R	LATIN LETTER SMALL CAPITAL R
1D39	R	R	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL R
1D59			SUBSCRIPT LATIN SMALL LETTER R
1D1A	Ŕ	ŕ	LATIN LETTER SMALL CAPITAL TURNED R
			<reserved>
1D19	Ɔ	Ɔ	LATIN LETTER SMALL CAPITAL REVERSED R
03C1	ϱ	ϱ	GREEK SMALL LETTER RHO
0373	Ρ	ρ	GREEK LETTER SMALL CAPITAL RHO
0379			SUBSCRIPT GREEK SMALL LETTER RHO
0073	S	s	LATIN SMALL LETTER S
0074	t	t	LATIN SMALL LETTER T
1D1B	T	T	LATIN LETTER SMALL CAPITAL T
1D52	t	t	MODIFIER LETTER SMALL T
1D3A	T	T	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL T
0167	ƚ	ƚ	LATIN SMALL LETTER T WITH STROKE
03C4	τ	τ	GREEK SMALL LETTER TAU
03D1	ϑ	ϑ	GREEK THETA SYMBOL
0075	U	u	LATIN SMALL LETTER U
1D1C	U	U	LATIN LETTER SMALL CAPITAL U
1D53	u	u	MODIFIER LETTER SMALL U
1D3B	U	U	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL U
1D5A	u	u	SUBSCRIPT LATIN SMALL LETTER U
1D1D	Ƶ	Ƶ	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS U
1D1E	ü	ü	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS DIAERESIZED U

1D54	Ƶ	ƶ	MODIFIER LETTER SMALL SIDEWAYS U
026F	Ƶ	ƶ	LATIN SMALL LETTER TURNED M
1D55	Ƶ	ƶ	MODIFIER LETTER SMALL TURNED M
1D1F	Ƶ	ƶ	LATIN SMALL LETTER SIDEWAYS TURNED M
0076	v	v	LATIN SMALL LETTER V
1D20	V	V	LATIN LETTER SMALL CAPITAL V
1D56	v	v	MODIFIER LETTER SMALL V
1D5B	v	v	SUBSCRIPT LATIN SMALL LETTER V
028C	Λ	Λ	LATIN SMALL LETTER TURNED V
0077	W	W	LATIN SMALL LETTER W
1D21	W	W	LATIN LETTER SMALL CAPITAL W
1D3C	W	W	MODIFIER LETTER SMALL CAPITAL W
0078	x	x	LATIN SMALL LETTER X
0079	y	y	LATIN SMALL LETTER Y
007A	z	z	LATIN SMALL LETTER Z
1D22	Z	Z	LATIN LETTER SMALL CAPITAL Z
00FE	þ	þ	LATIN SMALL LETTER THORN
02C0	ʔ	ʔ	MODIFIER LETTER GLOTTAL STOP
1D25	ⱪ	ⱪ	LATIN LETTER AIN
1D57	Ⱬ	Ⱬ	MODIFIER LETTER AIN
0021	!	!	EXCLAMATION MARK
002F	/	/	SOLIDUS
003A	:	:	COLON
007C			VERTICAL LINE
007E	~	~	TILDE
00B7	·	·	MIDDLE DOT
02B9	´	´	MODIFIER LETTER PRIME

02BB	‘	‘	MODIFIER LETTER TURNED COMMA
02BC	’	’	MODIFIER LETTER APOSTROPHE
02BD	◀	◀	MODIFIER LETTER REVERSED COMMA
02BE	Ꞃ	Ꞃ	MODIFIER LETTER RIGHT HALF RING
02BF	◁	◁	MODIFIER LETTER LEFT HALF RING
02C6	ˆ	ˆ	MODIFIER LETTER CIRCUMFLEX ACCENT
02C7	ˇ	ˇ	CARON
02C8	丨	丨	MODIFIER LETTER VERTICAL LINE
02C9	—	—	MODIFIER LETTER MACRON
02CA	◌́	◌́	MODIFIER LETTER ACUTE ACCENT
02CB	◌̀	◌̀	MODIFIER LETTER GRAVE ACCENT
02CC	◌	◌	MODIFIER LETTER LOW VERTICAL LINE
02CE	◌˘	◌˘	MODIFIER LETTER LOW GRAVE ACCENT
02D2	◌ꞃ	◌ꞃ	MODIFIER LETTER CENTRED RIGHT HALF RING
02D8	◌◌̆	◌◌̆	MODIFIER LETTER BREVE
02DC	◌˜	◌˜	MODIFIER LETTER SMALL TILDE
02DF	◌×	◌×	MODIFIER LETTER CROSS ACCENT
02F3	◌◌̲	◌◌̲	<i>MODIFIER LETTER LOW RING</i>
02F4	◌◌̘	◌◌̘	<i>MODIFIER LETTER MIDDLE GRAVE ACCENT</i>
02F5	◌◌̙	◌◌̙	<i>MODIFIER LETTER MIDDLE DOUBLE GRAVE ACCENT</i>
02F6	◌◌̚	◌◌̚	<i>MODIFIER LETTER MIDDLE DOUBLE ACUTE ACCENT</i>
02F7	◌◌̽	◌◌̽	<i>MODIFIER LETTER LOW TILDE</i>
02F8	◌◌̣	◌◌̣	<i>MODIFIER LETTER RAISED COLON</i>
02F9	◌◌̤	◌◌̤	<i>MODIFIER LETTER BEGIN HIGH TONE</i>
02FA	◌◌̥	◌◌̥	<i>MODIFIER LETTER END HIGH TONE</i>
02FB	◌◌̦	◌◌̦	<i>MODIFIER LETTER BEGIN LOW TONE</i>
02FC	◌◌̧	◌◌̧	<i>MODIFIER LETTER END LOW TONE</i>

03300			COMBINING TILDE BELOW
331			COMBINING MACRON BELOW
0339			COMBINING RIGHT ARROWHEAD ABOVE
033A			COMBINING INVERTED BRIDGE BELOW
0350			<i>COMBINING RIGHT ARROWHEAD ABOVE</i>
0351			<i>COMBINING LEFT HALF RING ABOVE</i>
0352			<i>COMBINING FERMATA</i>
0353			<i>COMBINING X BELOW</i>
0354			<i>COMBINING LEFT ARROWHEAD BELOW</i>
0355			<i>COMBINING RIGHT ARROWHEAD BELOW</i>
0356			<i>COMBINING RIGHT ARROWHEAD AND UP ARROWHEAD BELOW</i>
0357			<i>COMBINING RIGHT HALF RING ABOVE</i>
203F			UNDERTIE
2052			COMMERCIAL MINUS SIGN
2053			<i>SWUNG DASH</i>
2054			<i>INVERTED UNDERTIE</i>
207A			SUPERSCRIPT PLUS SIGN
208D			SUBSCRIPT LEFT PARENTHESIS

Annex E. Samples of UPA characters in use

Figure 1. Szilasi 1901:3

vannak jelölve. Legvalószínűbb, hogy $a \sim \ddot{a}$, $u \sim \ddot{u}$ közé eső köz-
bülső hangok. A φ írásban s részben hangzásban is az orosz \mathfrak{M} meg-
felelője, s tudvalevőleg mély hang (külömben \ddot{i} , Budenz cseremiszi
szótárában \ddot{i} a jele, de nekem az φ -t kellett választanom forrásaim
miatt); magas hangú megfelelője \ddot{e} , orosz betűvel \ddot{e} , melyet ТРОИЦКИЙ
és WESKE használnak. ν irrationalis hang; Genetznél egy ' jellel
pl. $m'\lambda nem$, az orosz írású szövegek nem jelölik.

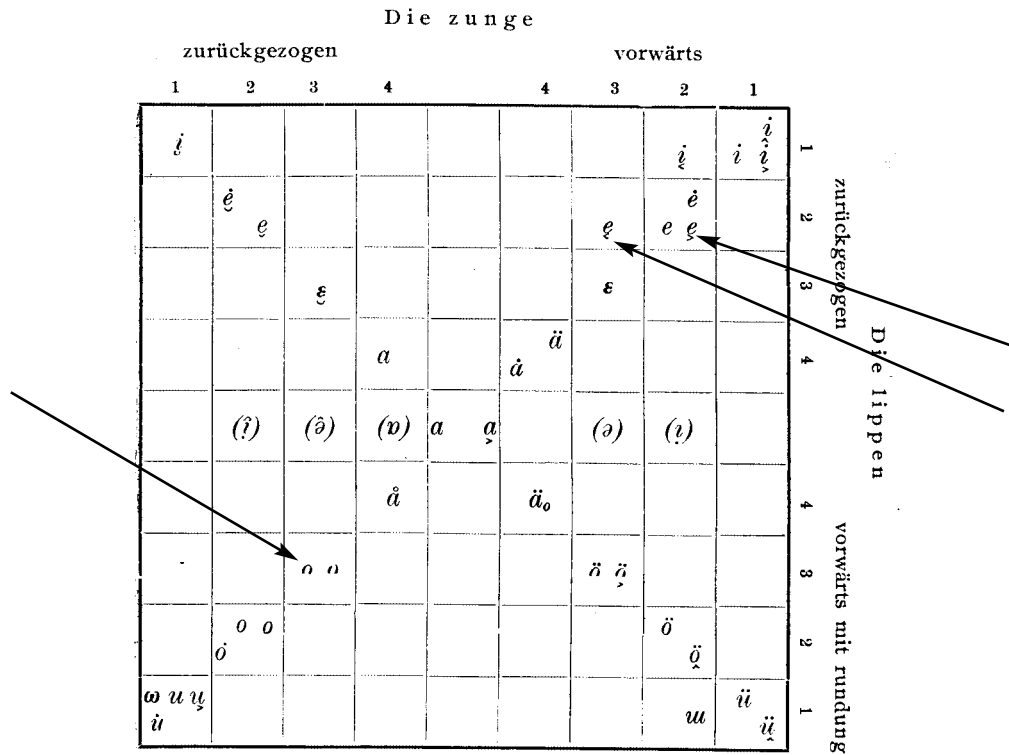
Figure 2. Setälä 1901:41

8. Übersicht der einzellaute.
a. Die konsonanten (mundengeschlusslaute).

	Schluss-	Enge-	Seiten-	Zitter-	Nasen-	Schnalz-
Labiale	bilabiale	φ β		ψ ψ	m	$p \leftarrow b \leftarrow$
	dentilabiale	f v			m_c	
	mouillierte labiale	f' v'			m' m'	
	post-(inter-)dentale	δ δ s_s z_s z_s	l_s l_s		n_s n_s	
Dentale	alveolare	δ δ s z z \ddot{s} \ddot{z}	l l	R r \ddot{O}	n n	$t \leftarrow d \leftarrow$
	postalveolare	δ_c z_c z_c \ddot{s}_c \ddot{z}_c	l_c l_c	R_c r_c	n_c n_c	
	kakuminale	δ \ddot{z} \ddot{z} \ddot{s} \ddot{z}	l l		n n	
	dentipalatale (mouillierte)	δ' \ddot{z}' \ddot{z}' \ddot{s}' \ddot{z}'		R' r'	n' n'	
Palatale	präpalatale (mouillierte, bezw. anteriores)	χ j ($=\gamma$)			η η'	
	präpalatale (posteriores)	χ_s γ_s			η_s η_s	
	mediopalatale	χ γ			η η	$k \leftarrow g \leftarrow$
	postpalatale	χ_c γ_c	$(a = l_w)$		η_c η_c	
uvulare	h c		P Q			
Laryngale	$?$ $?$					

Figure 3. Setälä 1901:42

b. Die vokale (mundöffnungslaute).
 (Vgl. TECHMER, Internationale Zeitschrift IV 116).

Bemerkung. Die ziffern bezeichnen die relative größe der artikulationsöffnung: 1 = TECHMER's apertura minima, 2 = a. minor, 3 = a. major, 4 a. maxima.

Über ä_o siehe 9. 2), s. 43.

Dazu kommen:

- 1) *ɨ ə v ə ʔ* unvollkommen gebildete vokale.
- 2) *ʌ ɛ ɪ* u. s. w. stimmlose vokale.
- 3) *ɔ̇ ɛ̇ ɨ̇* u. s. w. naso-orale vokale.

4) Kollektivzeichen: 1) *ɜ* für jeden stimmhaften vokal; 2) *ʒ* für jeden stimmhaften hinteren vokal; 3) *ʃ* für jeden stimmhaften vorderen vokal; 4) *ɔ* für jeden stimmlosen vokal.

Figure 4. Poirot 1904:161

u_v et *u_{v̇}* se distinguent de *u* et *u̇* par la présence d'une articulation labiodentale.

Suomalais-ugrilainen tarkekirjoitus

(Tarkistettu 1970)¹

Peruskirjaimisto

Suomalais-ugrialaisten kielten tarkekirjoituksessa käytetään seuraavia tavallisen (latinalaisperäisen) kirjaimiston kursiivityyppisiä pieniä kirjaimia: *a ä b d e f g h i j k l m n o ö p q r s š t u ü v w x y z ž* (sekä vielä *c*-kirjainta nurinkäännettynä).

Lisäksi käytetään seuraavia muihin kirjaimistoihin kuuluvia kursiivityyppisiä kirjaimia:

- α β γ δ ε η θ κ π ρ τ φ χ ψ* (kreikkalaisesta kirjaimistosta),
- а* (venäläisestä kirjaimistosta),
- ł* (puolalaisesta kirjaimistosta),
- æ ø* (norjalais-tanskalaisesta kirjaimistosta),
- ð* (islantilaisesta kirjaimistosta) ja
- œ* (ranskalaisesta kirjaimistosta).

Kirjainten äännearvo ilmenee äännetaulukoista ja jäljempänä olevista selityksistä.

Kapiteelikirjaimet

Kursiivityyppisillä kapiteelikirjaimilla (*A Ä E D D E I J L L M N R U Ü V W Y Ž Ψ*) osoitetaan tavallisesti soinnillisena esiintyvän äänten soinnittomuutta (esim. virE *kulähN*, Soikk. *ripsU*). Vakiintuneen käytännön mukaan merkitään kapiteelikirjaimilla (varsinkin tapauksissa *B b C z ž*) myös sellaisia konsonantteja, jotka ovat joko soinnittomia tai puolisoinnittomia. Mikäli kuitenkin erikseen

¹ Suomalais-ugrilaisen tarkekirjoituksen historiasta, perusteista ja kehityksestä ks. SETÄLÄ Über die Transskription der finnisch-ugrischen Sprachen (FUF 1, 1901–02, ss. 15–52); ÄIMÄ Ehdotuksia muutoksiksi suomalais-ugrialaisten kielten transskriptioniin (Vir. 1932, ss. 377–385); id. Muutamia lisäehdotuksia suomalais-ugrialaisten kielten transskriptioniasissa (Vir. 1933, ss. 258–267); id. Yleisen fonetiikan oppikirja (1938), ss. 182–195; K. VENDE Finnö-ugorskaja transkriptsija, Tallin 1967, 76 s.

Figure 6. Sovijärvi & Peltola 1977:4

halutaan osoittaa konsonantin soinnittomuutta ja puolisoinnillisuutta, käytetään jälkimmäisen erityismerkkinä kapiteelikirjaimen päällä olevaa pistettä (esim. vir. *vacàne*, Soikk. *karzid*). Äänten soinnittomuutta voidaan myös osoittaa äänten tavallisen merkin (kursiivityyppisen pienen kirjaimen) alla olevalla viivalla: *a ä e i b d g j* jne.; jälkimmäistä tapaa käytetään aina *o ö ø ε α ä η*-kirjaimilla merkittyjen äänteiden soinnittomuutta osoitettaessa (*o ö ø ε α ä η*). — Kahden äänten välistä soinnitonta siirtymä-ääntettä, johon voi liittyä laryngaalihälyä, merkitään kapiteeli-*h*:lla (lpL *olhukut*, lpI *ahtsi*).¹ — Kapiteeli-*κ* = soinniton (*κ* = soinnillinen) palataalinen maiskausääne (avulsiivi), kapiteeli-*τ* = soinniton (*τ* = soinnillinen) dentaalinen maiskausääne ja kapiteeli-*π* = soinniton (*π* = soinnillinen) labiaalinen maiskausääne. Kapiteeli-*ρ* = soinniton uvulaarinen tremulantti (= *ρ*).

² merkillä osoitetaan soinnitonta laryngaaliklusiilia ja *z* merkillä soinnillista laryngaalispiranttia.

Nurinkäännetyt kirjaimet

Nurinkäännettyllä vokaalimerkillä (*v p ø ø i o v ø ø*) osoitetaan epänormaalisella kielen tai huulten artikulaatiolla ääntynyttä l. redusoitunutta (vajaääntöistä) vokaalia. Vokaalin redusoituneisuutta voidaan myös osoittaa pienellä kirjaimen alla olevalla *z*-merkillä (*q q̄ e i q̄ ε æ* jne.). Jälkimmäistä tapaa käytetään *o u ü ø ø æ*-kirjaimilla merkittyjen vokaalien redusoituneisuutta osoitettaessa, jollei turvaututa kirjainten kyljelleen kääntämiseen (*o s s s s s s*).

Nurinkäännettyä *y*-kirjainta (*h*) käytetään soinnillisen *h*:n merkkinä. Nurinkäännettyä *m*-kirjainta saatetaan käyttää keskivokaalisen *u*:n merkkinä (*u = y*). Nurinkäännettyllä *c*-kirjaimella (*o*) osoitetaan puoliväljää *o*-ääntettä; nurinkäännetty kapiteeli-*o* (*o*) = soinniton, puoliväljä *o*. Nurinkäännetty kapiteeli-*v* (*l*)² = mikä vokaalitalhansa. Nurinkäännettyä *r*-kirjainta (*l*) käytetään soinnillisen täryttömän puolitremulantin merkkinä (*l* = vast. soinniton äänne).

Pienikokoiset kirjaimet

Rivin ylälaudassa olevilla pienikokoisilla kirjaimilla osoitetaan ylilyhyitä ävaavokaaleja ja siirtymä-äänteitä sekä yleensäkin ylilyhyitä äänteitä (esim. sm. *kol^ome*, *mä^oen*, *tänn^E*, lyyd. *and^ooi*).

¹ Tämän merkin sijasta on käytetty myös nurinkäännettyä *c*-kirjainta (*o* t. ²).

² Tällä merkillä K. F. Karjalainen osoitti ostjakin frikolateraalista *l*-ääntettä (= ohjeiden, ss. 12—13 olevan taulukon *l*).

Figure 7. Sovijärvi & Peltola 1977:5

Petiittikokoinen, rivin ylälaudassa oleva, pisteetöntä kursivikysymysmerkkiä muistuttava ˘ osoittaa soinnitonta lujaa aluketta tai lopuketta.

Rivin alla olevalla pienikokoisella kirjaimella osoitetaan edellä tai jäljessä olevan äänteen aiheuttamaa sivuartikulaatiota, esim. a_0 = labiaalistunut a ($a:n$ ja $\alpha:n$ välinen äänne); ʃ_0 = väljä sibilantti, johon liittyy huulten pyöristys; l_u = u -värinen l ; l_i = i -värinen l ; δ_r = r -värinen dentaalispirantti.

Diakriittiset merkit l. tarkkeet

˘ osoittaa kirjaimen päällä äänteen vahvaa nasaalisuutta tai nasoraalisuutta (˘) ja kirjaimen alla heikkoa nasaalisuutta tai nasoraalisuutta (˘) (esim. lyyd. *koðz*, sm. murt. *isää hatu*).

˘ kirjaimen alla osoittaa äänteen artikulaatiopaikan lievää takaisuutta (˘ = postalveolaarinen t , ˘ = postpalataalinen k , ˘ = taempi etu- e).

˘ kirjaimen alla osoittaa äänteen artikulaatiopaikan lievää etisyttä (˘ = prealveolaarinen t , ˘ = prepalataalinen k , ˘ = etisempi etu- e).

˘ kirjaimen päällä osoittaa konsonantin voimakasta hankaushälyisyyttä (˘ ˘ ˘ ˘ ˘ , frikotremulantti ˘).

˘ osoittaa kirjaimen alla vokaalin väljyyttä tai konsonantin höllyyttä (˘ ˘ ˘ ˘) ja kirjaimen jäljessä rivin alareunassa äänteen huuliartikulaation lavenemista l. delabiaalistumista (˘ , ˘ , ˘).

˘ osoittaa kirjaimen alla vokaalin lievää suppeutta (suppeammuutta: ˘ ˘ ˘) ja konsonantin lievää dorsaalista liudentuneisuutta (˘ ˘ ˘) sekä kirjaimen jäljessä konsonantin tiukkuutta (˘ , ˘ , ˘ , ˘).

˘ kirjaimen päällä osoittaa vokaalin suppeutta (suppeammuutta: ˘ = ˘ , ˘ = ˘ , ˘ = ˘)¹ ja konsonantin puolisoinnillisuutta (˘ ˘ ˘ = puolisoinnillisiä medioita, ˘ ˘ ˘ = puolisoinnillisiä tenuuksia).

˘ kirjaimen alla osoittaa äänteen suurta takaisuutta (˘ ˘ ˘ = kakuminaalinen ˘ ˘ ˘ ; ˘ ˘ = faryngaalinen ˘ ˘ ; ˘ = taka- e).

˘ kirjaimen alla osoittaa uvulaarisuutta (esim. ˘ ˘ ˘ ˘ ˘).

˘ kirjaimen päällä osoittaa (eräissä tapauksissa) etuvokaalisuutta (˘ ˘ ˘ ˘) ja konsonantin interdentaalisuutta (˘ ˘ ˘).

˘ kirjaimen päällä tai jäljessä ylhäällä osoittaa konsonantin liudentuneisuutta (˘ ˘).

˘ kirjaimen alla osoittaa konsonantin sonanttisuutta (˘ ˘).

˘ kirjaimen jäljessä osoittaa klusiilin aspiraatiota (˘ ˘ ˘).

¹ Tällä merkillä voidaan osoittaa myös vokaalin suurta tiukkuutta: ˘ = ˘ :n ja ˘ :n välinen äänne jne. (esim. ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ , ˘ ˘ ˘ ˘ ˘); ˘ :lla voidaan osoittaa myös ˘ :n ja ˘ :n välistä äännettä (= ˘); ˘ = ˘ . ˘ = ˘ , ˘ = ˘ , mutta jos on tarpeen, ˘ = ˘ :n ja ˘ :n välinen äänne jne. (esim. ˘ , ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘).

² Soinnillisen uvulaarisen tremulantin merkinä voidaan käyttää myös ˘ :ta ja vast. soinnittoman äänteen merkinä kapiteeli- ˘ :tä.

Figure 8. Sovijärvi & Peltola 1977:6

’ osoittaa soinnillista lujaa aluketta vokaalimerkin edellä sekä puristusupistumaa, joka voi esiintyä vokaalialkuisessa sanassa, silloin kun se välittömästi seuraa vokaaliloppuista sanaa (esim. sm. murt. ’*eppä ’ollu*), vokaalimerkin päällä tai jäljessä katkon yhteydessä joskus esiintyvää puristusupistumaa (esim. liiv. *m’lr* t. *m’e’r* ’meren’, *le’b* ’lehti’) ja oraaliklusiilin jäljessä laryngaalista lisäsulkeumaa (ns. ejektiveissä): *k*’ = glottopalataalinen klusiili, *t*’ = glottodentaalinen klusiili, *p*’ = glottolabiaalinen klusiili.

◌ kirjaimen alla osoittaa keskivokaalisuutta (*a e i*).

◌ kirjaimen alla osoittaa, että vokaali esiintyy konsonanttisessa funktiossa (esim. vepsÄ *q̣* ’yö’).¹

◌ kirjaimen alla osoittaa konsonantin koronaalisuutta (*ʃ ʒ*) ja vokaalin redusoituneisuutta (*q q̣*; vrt. *Nurinkäännetyt kirjaimet*).

◌ kirjaimen alla osoittaa konsonantin post- tai labiodentaalisuutta, so. dentaalikonsonantin postdentaalisuutta (*t̪ d̪ ʒ̪ ʒ̪*) ja labiaaikonsonantin labiodentaalisuutta l. dentilabiaalisuutta (*p̪ b̪ m̪*).

◌ kirjainten välissä osoittaa tavurajaa (esim. veps. *no₁tsas*; sm. murt. *ru₁(an ha₁us*; sm. *linja₁(auto)*).

◌ sanojen välissä osoittaa, että edellisen sanan viimeinen äänne on lausefonettisista syistä kokonaan tai osittain assimiloitunut seuraavan sanan alkuaänneen kaltaiseksi tai päinvastoin (esim. sm. murt. *minä koetiv₁völjätäj₁ ja olin₁kirvēm₁poes*; *semssen₁dregölin₁dapasse*).

◌ sanojen välissä osoittaa, että edellisen sanan loppukonsonantti on joutunut seuraavan sanan alkukonsonantiksi tai muodostunut sanoja yhdistäväksi geminaatiksi (esim. sm. murt. *nin₁oikei*; *kaupp₁ol teht*).²

◌ kirjaimen alla osoittaa äänteen käheä- l. sameasointisuutta (esim. Soikk. *rih₁i₁pappi* ’riihenlämmittäjä’).

◌ kirjaimen alla osoittaa äänteen soinnittomuutta (*a = A h = B r = R*).

◌ kirjaimen alla osoittaa äänteen narinaäänisyyttä, esim. sm. *päivä₁*.

◌ kirjaimen jäljessä osoittaa eksploosion l. laukeaman puutetta (*t₁n₁*).

Äänneiden *k e s t o a s t e i t a* osoitetaan seuraavasti:

- 1) Pienikokoinen kirjain rivin yläalaidassa = ylilyhyt kesto (esim. *a e i t*) ja
- 2) ◌ kirjaimen päällä = vajaalyhyt kesto (*ä e i i*).
- 3) Kirjain ilman kestoa osoittavaa lisämerkkiä = lyhyt kesto (*a e i t*),
- 4) ◌ kirjaimen jäljessä = puolilyhyt kesto (*a e i t*),
- 5) ◌ kirjaimen päällä = puolipitkä kesto (*ä e i i*),
- 6) ◌ (kulma, jonka kärki on suuntautunut oikealle) kirjaimen päällä = vajaapitkä kesto (*ä e i i*),

¹ Diftongin jälkikomponenttia osoittavan kirjaimen alle kaarta ei merkitä.

² Hakamerkin sijasta voidaan käyttää tavuviivaa, esim. *s-oli* ’se oli’.

Figure 9. Sovijärvi & Peltola 1977:7

- 7) $\bar{\cdot}$ kirjaimen päällä = pitkä kesto ($\bar{a} \bar{e} \bar{i} \bar{t}$) ja
8) $\hat{\cdot}$ kirjaimen päällä = ylipitkä kesto ($\hat{a} \hat{e} \hat{i} \hat{t}$).

Nämä 8 kestoastetta voivat yhtäaikaan tulla kysymykseen vain hienossa ja käyräanalyytisessä transkriptiossa; yleensä riittävät seuraavat 5 kestoastetta: ylilyhyt (\sim vajaalyhyt), lyhyt, puolipitkä, pitkä ja ylipitkä: $\hat{\cdot}$ ($\sim\hat{\cdot}$) $a \hat{a} \bar{a} \hat{a}$.

Tavujen suhteellista painollisuutta osoitetaan seuraavasti:

$\bar{\cdot}$: tavun sonanttia osoittavan kirjaimen jäljessä = pääpaino (esim. *sa^ˈna^ˈton*).

$\hat{\cdot}$: tavun sonanttia osoittavan kirjaimen jäljessä = sivupaino (esim. *sa^ˈnalli^ˈnen*).

Tämän sijasta voidaan käyttää Kansainvälisen foneettisen yhdistyksen merkintää:

$\bar{\cdot}$: tavun ensimmäistä äännettä osoittavan kirjaimen edessä = pääpaino (esim. *'sa^ˈna^ˈton*).

$\hat{\cdot}$: tavun ensimmäistä äännettä osoittavan kirjaimen edessä = sivupaino (esim. *'sa^ˈna^ˈlinen*).

Puhetahdin ja esitahdin rajoja voidaan merkitä vino-viivalla (/) ja seuraavaksi laajemman puheyksikön (esim. rytmijakson) rajoja rivin yläpuolella olevalla pienellä plusmerkillä (+). Vinoviivaa ei käytetä esitahdin alussa. Sanojen läheistä ääntämyksellistä yhteenkuuluvuutta voidaan tarvittaessa osoittaa yhdysmerkillä (-). Esim. + / *ei-ole* / *aijat* / + / *nirkun oli* / *ennen* / +; + *mutta* / *nūt ajatelkämme* / *joulua* / +.

Lausefoneettista painotusta osoitettaessa käytetään jompaakumpaa pääpainon merkkiä tarkoittamaan puhetahdin vahvasti painotettua l. vahvaa tavua ja sivupainon merkkiä tarkoittamaan puhe- tai esitahdin puolivahvasti painotettua l. puolivahvaa tavua. Esim. *vepsÄ* + / *ka^ˈtsu vaigi* / *i^ˈvaške se* / + / *tä^ˈks li:kahl* / *ra^ˈdole dɑ:i* / +; + / *'kanta^ˈkämme* / *'vissillä* / *'arvok^ˈkudella* / +, *'sitä* / *'väistä^ˈmä^ˈtöntä* / *'tosi^ˈasi^ˈä* / +. Puhetahdin vahvojen tavujen suhteellista lausepainollisuutta voidaan osoittaa pääpainon merkin sijasta tavun ensimmäisen vokaalin (tai muun sonantin) yläpuolella olevalla pienikokoisella numerolla (^{1 2 3 4}), jolloin ⁴ tarkoittaa painon vahvintaa ja ¹ heikointa astetta. Esim. + *tai* / *'eivät^ˈ,hän ne* / *'nuokā^ˈṽ^ˈkäsit^ˈtēt* / +, *olep* / *'pieni^ˈä^ˈ eivätkä* / *'lijjoin^ˈ sūri^ˈa* / +.

Ta u k o j a voidaan osoittaa seuraavasti:

\frown = kokotauko, jonka rytmisen kesto on verrattavissa rytmillisen sanajakson (ns. rytmijakson) vaatimaan ääntöaikaan.

\curvearrowright = täytetauko, jonka rytmisen kesto on verrattavissa edellisen puhetahdin tai sitä lyhyemmän puhunnoksen taikka enintään edellistä rytmijaksoa lyhyemmän sanajakson vaatimaan ääntöaikaan.

Figure 10. Sovijärvi & Peltola 1977:8

Esim. vepsÄ + /'endə,eli / ˘ / + /'koumen,kesken / 'välle,sid / + ˘ + ,nieie
/ 'velleset / 'kahten,kesken / + ,oldhe / 'hiivad / ˘ / +.

Rytmitutkimuksissa voidaan taukojen rytmistä pituutta osoittaa vinoviivojen vieressä olevilla pienikokoisilla numeroilla (esim. ⁰⁻⁴), jolloin ⁰ tarkoittaa (edellistä) puhetahtia lyhyemmän, ¹ puhetahdin pituisen, ² kahden puhetahdin, ³ kolmen ja ⁴ neljän puhetahdin pituisen tauon kestoa (esim. /¹/⁰.)

Huom! Puolikarkeassa tarkekirjoituksessa, jossa ei haluta erikseen merkitä puhe- ja esitahtien rajoja em. vinoviivalla, voidaan tätä merkkiä käyttää yksinkertaisena (/) osoittamaan lyhyttä taukoa ja kaksinkertaisena (//) pitkää taukoa, ns. kokotaukoa.

P u h e ä ä n i a l a n yleistä, keskimääräistä korkeutta ja sen muutoksia voidaan osoittaa seuraavilla, sanajakson eteen asetettavilla merkeillä:

- # = sanajakson yleinen puheääniala on tavallisesti käytettyä alaa (ns. puhekvinttiä) tuntuvasti korkeampi (ns. »ylentynyt» ääni).
- b = sanajakson yleinen puheääniala on tavallista alaa tuntuvasti matalampi (ns. »alentunut» ääni).
- q = siihen asti käytetty, tavallista alaa korkeampi tai matalampi ääni-ala muuttuu tavalliseksi; tavallinen ala voidaan jättää muissa tapauksissa merkitsemättä.

#-q = korkeammasta alasta siirrytään vähitellen tavalliseen.

q-# = tavallisesta alasta siirrytään vähitellen korkeampaan.

q-b = tavallisesta alasta siirrytään vähitellen matalampaan.

b-q = matalammasta alasta siirrytään vähitellen tavalliseen.

S ä v e l k u l k u a, joka esiintyy t a v u s s a, osoitetaan seuraavilla, sonantin jäljessä rivin yläreunassa olevilla merkeillä.

... = laskeva sävelkulku, esim. ruotsinr. a[˘]ndan 'henki'; lätti pi[˘]rkt 'ostaa'.

... = nouseva sävelkulku, esim. ruotsinr. a[˘]nden 'sorsa'.

... = heikosti nouseva tai tasainen, esim. lätti lai[˘]va 'vene', til[˘]ts 'silta'.

... = laskeva-nouseva sävelkulku, esim. liiv. lē[˘]b 'lehti'; ei tarkoita katkon yhteydessä joskus esiintyvää puristussupistumaa (vert. s. 8).

... = nouseva-laskeva sävelkulku, esim. sm. ki[˘]tos (ihmettelevästi).

... = tasainen sävelkulku, esim. sm. päi[˘]vā[˘] (tavallisesti).

Yksityisen sanan tai sanaryhmän sävelkulun yleistä suuntaa voidaan merkitä rivin päällä sanan tai sanajakson yläpuolella olevilla, pitkillä viivamerkeillä.

..... = laskeva sävelkulku, esim. 'ki[˘]tos (päättäväisesti).

Figure 11. Sovijärvi & Peltola 1977:10

Piirros 1

- 1 = bilabiaalinen vyöhyke (huulivyöhyke)
- 2 = dentilabiaalinen v. (hammashuulivyöhyke)
- 3 = interdentaalinen v. (hammasvälikkö)
- 4 = postdentaalinen v. (hampaidentaus)
- 5 = prealveolaarinen v. (etuvalli)
- 6 = medioalveolaarinen v. (keskivalli)
- 7 = postalveolaarinen v. (takavalli)
- 8 = kakuminaalinen v. (kitakuppu)
- 9 = prepalataalinen v. (etulaki)
- 10 = mediopalataalinen v. (keskilaki)
- 11 = postpalataalinen v. (takalaki)
- 12 = uvulaarinen v. (kitakieleke)
- 13 = faryngaalinen v. (nieluntaus)
- 14 = laryngaalinen v. (kurkunkäävyöhyke)
- 15 = apikaalinen v. (kielen¹kärkivyöhyke)
- 16 = koronaalinen v. (kielen¹lapavyöhyke)
- 17 = predorsaalinen v. (kielen¹etuselkä)
- 18 = mediodorsaalinen v. (kielen¹keskiselkä)
- 19 = postdorsaalinen v. (kielen¹takaselkä)
- 20 = radikaalinen v. (kielen¹tyvivvyöhyke)
- 21 = lateraalinen v. (kielen¹laidevyöhyke, kielen laiteet)
- 22 = sublingvaalinen v. (kielenalus)

- N₁ = nenäontelosto
- N₂ = ylä- l. nenänieluontelo
- N_p = nenäportti
- E = kurkunkansi (epiglottis)
- K₁ = kurkunkpään eteisontelo
- K₂ = taskuontelo
- T = henkitorvi (trachea)
- Av. = alavalli l. alactuhampaiden valli

Figure 12. Kannisto 1919:1

a) TJ, TČ *ā*, TG *ā*, KU *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*), KM *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*),
 KO *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*), P *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*), VN *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*), VS *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*,
ā̄ā̄, *ā̄ā̄*, *ā̄ā̄*), LU *ā̄ā̄*, LM *ā̄ā̄* (*ā̄ā̄*), LO, So *ā*.

Figure 13. Kannisto 1919:5

TJ *ā̄ā̄kēl*, TČ *ā̄ā̄kēl*, KU *ā̄ā̄kēl*, KM (v. versch. spr.) *ā̄ā̄kēl*,
ā̄ā̄kēl, P *ā̄ā̄kēl*, VN *ā̄ā̄kēl*, VS *ā̄ā̄kēl*, LU *ā̄ā̄kēl*, LO *ā̄ā̄kēl*,
 So *ā̄ā̄kēl* 'baumstumpf'.

TJ *sā̄ā̄*, (selten) *sēā̄*, TČ *sēā̄* 'die weichen', TJ, TČ *sēā̄kēl*
 'niere', KU *sā̄ā̄kēl*, KM *sā̄ā̄kēl*, KO *sā̄ā̄kēl*, P *sā̄ā̄kēl*, VN, VS
sā̄ā̄kēl, LU *sā̄ā̄kēl*, LO *sā̄ā̄kēl*, So *sā̄ā̄kēl* 'die weichen'.

Figure 14. Kettunen 1938:140

klošvūtā (SjW *kloš*, pr. *klošv*) humpeln;
ta klošvūtāp.ki'llā er humpelt zum dorfe
 hin. [LtDn. *klošt.*]

Figure 15. Kettunen 1938:141

knaš' (*knaš*), pl. *knaš's'iv*, *knaš's'iv*, (Sal. **smukk**) hübsch, schön; *kn. neist* schönes mädchen; *kn. aiga* schönes wetter; *kn. kaiv* schöner duft; *knaš's'at puškud* *ēdriks'ābāt tarās* schöne blumen blühen im garten. [? < lt. **knasts** gut, angenehm, hübsch, ItDn. *knaš'*.]

Figure 16. Lagercrantz 1939:144

- 1101. *frur^uκε* Tån.R. **Bonasia bonasia**. H a s e l h u h n.
- 2. ~ *frur^{ri}ü* und *frur^{ri}ohkü* Mer.N. id.
- 3. ~ *prur^uκ,ε* Wfs. 1834. id.
- 4. ~ *p^Hri^dēku* Arj., Akk. *p^Hri^dēkuw* id. Daneben *prid^eku* id.

Figure 17. Lagercrantz 1939:144

- 1103^b. *ful^uκij* (Inf.) Rör., Du.1. *ful^uκi^een*, Mz.1. *ful^uκερε*, 3. *ful^uκi^eEH* folgen, mitfolgen. | Snå.J. *ful^uκet* id. < Sk. [*hul^uκijim*, Perf. *hul^uκεμεε* folgen. ·/. 1540; 1116?
- 1^β. *hul^uκij* Rör. (Junetta), Du.1. *hul^uκien*, Mz.1. *hul^uκuw^w*, 3. *hul^eκiεκ*, Prät.Ez.1.
- 2. *fu^lκsε:ūij* (Inf.) Tån.O., itr. zusammen gehen.

Figure 18. Lagercrantz 1939:144

- 1116. *fūē:·l^Hκk^E* Nes.T., Ill. *fūē:·l^Hκkaj^J*, Mz.AG. *fū^lκⁱij^T* Verwandte. | Wfs. 239. < Sk.
- 2. *fūō·l^Lκiε* Mer.N. Familie. Zus. 5115:5. [·/. 1540. Vgl. 1003^b.

Figure 19. Lagercrantz 1939:144

- 1117. *fu·olla^{Ht}* Nes.P.O., *vu·olla^{Ht}* Nes.T., P., R., Präs.Ez.1. *vū·ōlā^{mM}*, 3. *vuē·llā*, Du.1. *vūllⁱ*, neg.St. *vū·ōlā* sich kümmern, (nicht) haben wollen. *α^{lā} fū·ōlā!* (P.O.; ein

Figure 20. Lagercrantz 1939:145

- 3. *hu·olla* Park.A., Ill. *hūllij^J* Fürsorge. *añe hū·ōlā* (Akk.) Habe Fürsorge! | Suj.L. *hu·olla* id. *mo viē·r^{eHtēN} a·niē^{HK} hū·ōlā* Ich muss Sorge haben. | Könk.K. *hu·olla*, Ill. *hūllij^J*, Mz.G. *hū·ōlaj^J* id. < Fi. **huoli**.
- 4. *hū·ōl^ehē^H* Könk.K., Präs.Ez.1. *hū·ōl^ehan^N*, tr. Fürsorge haben, Sorge tragen.
- 5. *vu·ollamēä:·h^{tun}* Lyng.N. nachlässig.
- 6. *vū·ōl^(e)hē:·pmi* Lyng.P. id. | Neid.Sk. *hū·ōlā^{Htē:mme}* id.

Figure 21. Lagercrantz 1939:147

- 1156. *hā·mpo:·rkar^R* Nes.O., Mz. *hā·mpo:·rkarā^{Hk}* grosses Lastschiff. < Sk.

Figure 22. Lagercrantz 1939:243

- 1945. *ker^ēčⁱe* Snå.J. Wasserfall in einem Bach. | Wfs. 652.
- 2. *kor^ōčⁱe* Tys., Gen.u.Mz.Nom. *koř^ēčⁱe* jähler Wasserfall in einem Bach. | Talm.K.

Tab. 2. Vokalelemente.

Vokale mit Bezug auf die Artikulationsöffnung	Vokale mit Bezug auf die Artikulationsorgane					
	palatal Vorderzungenvokale		velar — palatal . Mittenzungenvokale		velar Hinterzungenvokale	
	dünne	breite	vordere	hintere	prävelare	medio- u. postvelare
	Nichtlabiale Vokale					
hoch	<i>i̇ i̇ I</i>	<i>ï l̇</i>	<i>ɨ</i>	<i>ɜ</i>		
halbhoch	<i>é ɛ̄ ɛ̄</i> <i>e e E</i>	<i>ɛ̄</i>	<i>ɛ̄</i>	<i>ɛ̄</i>		
halbtief	<i>é̄ ɛ̄ ɛ̄</i> <i>ε̄ ε̄</i>	<i>ε̄</i>	<i>ε̄</i>	<i>ε̄</i> <i>ǟ</i>	<i>ɑ̄ ɑ̄</i>	<i>ɑ̄ ɑ̄</i>
tief		<i>ǟ ǟ Ǟ</i>	<i>ǟ</i>	<i>ɑ̄</i>	<i>ɑ̄</i>	<i>ɑ̄ ɑ̄ ɑ̄; ɑ̄</i>
Labiale Vokale						
hoch	<i>ü̇ i̇</i>	<i>ü̇ ü̇</i>	<i>u</i>	<i>i̇ (u)</i>	<i>u</i>	<i>u u U</i>
halbhoch	<i>ö̇ ö̇ ê</i>	<i>ö̇</i>		<i>ê</i>		<i>u ö̇ ɔ̇</i>
halbtief	<i>ɛ̇</i>	<i>ɔ̇</i>		<i>ɛ̇</i> <i>ä̇</i>	<i>ɔ̇ ɑ̇</i>	<i>o ɔ̇ o ɑ̇</i>
tief	<i>ü̇</i>	<i>ü̇ ä̇</i>		<i>ä̇</i>		<i>u ɔ̇ ä̇; ä̇</i>

Figure 24. Lagercrantz 1939:1230

Artikulation mit Bezug auf	die Zunge	übrige Artikulationsorgane	Verschlusslaute und Affrikaten			Reibelauten		Liquiden		Nasenlaute		
			Tenes stimmlose	Mediae	Mediae	stimmlos	stimmhaft	stimmlos	stimmhaft	stimmlos	stimmhaft	
—	bilabial	p, p̣	P, p̣	B, ḅ	b, ḅ	(φ) w, ẉ f, ṿ θ	ww, w̄w, ww̄, ww̄, w̄w̄ θ, θ̄	ɸ		m	m, m̄	
—	dentilabial	interdental										
Vorderzungenlaute	dental bzw. gingeral	gegen die hinteren Gaumenwände palatalisiert; dental bzw. gingeral palatalisiert; gegen die hinteren Gaumenwände	t; c	T; C	D; S	d; ʒ	s	z	L; R	l; r, ʃ	N	n
			ṭ; c̣	ṭ; c̣	ḍ; ṣ	ḍ; ʒ̣	ṣ	ẓ	Ḷ; Ṛ, ḷ, ṛ, ʃ̣	ḷ; ṛ, ʃ̣	Ṇ	ṇ, n̄
Mittelzungenlaute	palatal		ḳ, ḳ	k, ḳ	g, g̣	g, g̣	χ, χ̣, j	γ; j				
Hinterzungenlaute	velar		k	k	g	g	χ	χ, χ̣			n	ŋ
—	allgemeiner Mundgeräuschlaut ..	laryngal	ʔ	ʔ		H, H̄ h						

¹ In gewissen Mundarten sind diese Laute eher stimmlose Medien, vgl. Sprachlehren

Figure 25. Lagercrantz 1939:1231

Das Studium der Lautkurven und die Beachtung akustischer und artikulatorischer Momente zwangen mich schon in der Sprachlehre des Nordlappischen, die Affrikaten mit den einheitlichen Zeichen c , \check{c} ; c , \check{c} ; s , \check{s} und $ʒ$, \check{z} wiederzugeben statt der früheren Bezeichnung mit zwei Buchstaben. Diese einheitliche Bezeichnung entspricht nicht nur den phonetischen und lautkombinatorischen Verhältnissen. Man gewinnt damit auch Klarheit in vielen Wortstrukturen. Nehmen wir z. B. die südlappischen Wörter $puwc\ddot{a}$ 'Renntier' und $\kappa\check{l}\cdot\acute{e}t\cdot\ddot{a}$ 'Hand'. Diese lauten im Inessiv $puw\check{c}s\check{n}\ddot{a}$ bzw. $\kappa\check{l}\cdot\acute{e}t\cdot s\check{n}\ddot{a}$, im Elativ $puw\check{c}s\check{t}\ddot{a}$, $\kappa\check{l}\cdot\acute{e}t\cdot s\check{t}\ddot{a}$ und im Illativ $puw\check{c}s\check{a}$, $\kappa\check{l}\cdot\acute{e}t\cdot s\check{a}$. Diese Flexionsformen sind urspr. 3silbig gewesen. Ein Vokal \ddot{a} ist zwischen c und s bzw. t und s ausgefallen. Bei sehr deutlicher Aussprache erscheint heute das interkonsonantische s als Silbenträger für eine stimmlose Silbe. Vor dem s hört man mitunter einen schwachen, gehauchten \ddot{a} -Vokal. In $\kappa\check{l}\cdot\acute{e}t\cdot s\check{a}$ usw. hat man die Lautverbindung t mit s . In den Flexionsformen von $puwc\ddot{a}$ trifft eine Affrikata c mit dem s zusammen. Die frühere doppelte Transkription der Affrikaten durch $t+s$ usw. würde hier eine grosse Verworrenheit hervorrufen, wo alles mit dieser einheitlichen Bezeichnung c usw. klar und einfach erscheint.

Figure 26. Lagercrantz 1939:1231

4) Im Zusammenhang mit w als halbstimmhafter Endungskonsonant w mit individuellen Variationen von w zu w^w in der Endung für Präs.Mz.1.

Figure 27. Lagercrantz 1939:1232

Im Nordlappischen haben die auslautenden Liquiden, die Nasenlaute und das j ein stimmloses Ende, welches durch ein Kapitälchen, z.B. l^L , n^N , j^J bezeichnet ist. In Lyngen, wo diese Laute im Auslaut schon an sich sehr kurz sind, war diese Erscheinung dadurch weniger bemerkbar und blieb meistens unbezeichnet. Ganz stimmlos, reduziert, überkurz sind diese Laute in Suijavaara und werden nur durch $-N$, $-L$, R , J und JN (als Gruppe) bezeichnet. In Repperfjord sind sie gleichfalls ganz stimmlos, aber mit stark spirantischer Artikulation: N , L , R , J . In Nesseby ist der Hauptteil dieser Laute stimmhaft, und man bemerkt nur ein schwaches stimmloses Ausklingen im absoluten Auslaut bei diesen Lauten. In Kvänangen und in den Gebirgsdialekten ist das stimmlose Ende deutlicher erfassbar.

Figure 29. Lagercrantz 1939:1236

K o n s o n a n t e n t y p e n:

p p, ṗ p̄ p̄́ p̄́́ t t, ṫ t̄ t̄́ t̄́́ (ṫ) k k, k̇ k̄ k̄́ k̄́́ (arabischer Buchst.:) ʔ (ʔ̇ ʔ̄) c (ċ) c, ċ c̄
č č̇ č̄ č̄́ č̄́́
b ḃ b̄ b̄́ b̄́́ d ḋ d̄ d̄́ d̄́́ d̄́́́ g ġ ḡ ḡ́ ḡ́́ ḡ́́́ z ż z̄ z̄́ z̄́́ z̄́́́ š ṧ š̄ š̄́ š̄́́ š̄́́́ z ż z̄ z̄́ z̄́́ z̄́́́
f (ḟ) (f̄) (f̄́) (f̄́́) (f̄́́́) δ δ̇ δ̄ δ̄́ δ̄́́ δ̄́́́ γ γ̇ γ̄ γ̄́ γ̄́́ γ̄́́́
s (ṡ) s, ṡ s̄ s̄́ s̄́́ s̄́́́ (ṡ) š ṧ š̄ š̄́ š̄́́ š̄́́́ (ṧ š̄) z ż z̄ z̄́ z̄́́ z̄́́́
h χ χ̇ χ̄ χ̄́ χ̄́́
l l̇ l̄ l̄́ l̄́́ (l̇) l̇ l̇ l̇́ l̇́́ l̇́́́ r ṙ r̄ r̄́ r̄́́ r̄́́́
m ṁ m̄ m̄́ m̄́́ (ṁ m̄ m̄) n ṅ n̄ n̄́ n̄́́ (ṅ n̄) ñ ñ̇ ñ̄ ñ̄́ ñ̄́́ ñ̄́́́ η η̇ η̄ η̄́ η̄́́ η̄́́́
j j̇ j̄ j̄́ j̄́́ v v̇ v̄ v̄́ v̄́́ w ẇ w̄ w̄́ w̄́́ w̄́́́ (ẇ w̄ w̄)
 Am oberen Rande der Zeile: *w j (δ γ ʔ x)*

Kapitälchen: *P P, Ṗ P̄ P̄́ P̄́́ (P) T (Ṫ) T, Ṫ T̄ T̄́ T̄́́ K K, K̇ K̄ K̄́ K̄́́ (K̇ K̄)*
B Ḃ B̄ B̄́ B̄́́ D Ḋ D̄ D̄́ D̄́́ G Ġ Ḡ Ḡ́ Ḡ́́ Ḡ́́́
C (Ċ) c̄ (c̄́) Ċ (Ċ́) Ċ́ — ʔ (ʔ̇) ʔ̄ (ʔ̄́) ʔ̄́́ ʔ̄́́́ ʔ̄́́́́
L (L̇) (L̄) (L̄́) (L̄́́) L̇ L̇ R (Ṙ) (R̄) (R̄́) (R̄́́)
M Ṁ M̄ N Ṅ N̄ N̄́ N̄́́ N̄́́́ H Ḣ H̄
V v̇ W Ẇ W̄ J J, H Ḣ H, Ḣ H̄ H̄
 Am oberen Rande der Zeile: *L L̇ L̄ L̄́ L̄́́ R M N Ṅ H W J H B D G (P) T K*

Figure 30. Karjalainen 1948:xxv

→ } offene o-laute, von denen o mehr nach einem ä hinneigt.
 o }
 o geschlossener o-laut.

Figure 31. Karjalainen 1948:xxvi

Über *u_χ, u_γ, u̇_χ, u̇_γ*, siehe unten.

Figure 32. Karjalainen 1948:xxvii

- k̇* velarer, aspirierter verschlusslaut.
- ġ* entsprechende aspirierte stimmlose media (selten).
- ḡ* entsprechender schwachstimmhafter laut (selten).
- k̄* »postpalataler« (mediopalatalis posterior), leicht aspirierter verschlusslaut der östlichen dialekte. — Im Ni., Kaz. hat Karjalainen mit *k̄* einen im absoluten auslaut vorkommenden mediopalatalen schwach aspirierten k-laut bezeichnet.
- k* mediopalataler verschlusslaut der südl. und nördl. dialekte.

Figure 33. Karjalainen 1948:xxvii

- ↗ χ velarer (bezw. postpalataler) reibelaut mit starkem reibungsgeräusch, besonders im auslaut. Im Kaz. wird der laut im absoluten anlaut (bisweilen auch sonst) mit *k l u s i l e m* vorschlag ausgesprochen, obwohl dies unbezeichnet gelassen ist.
- ↗ ξ halbstimmhafte (bezw. stimmlose) } varianten des obigen.
- ↗ κ stimmhafte
- χ »postpalataler« (mediopalatalis posterior) reibelaut.
- r } $\chi = \xi, \kappa : \chi$.
- γ }
- ↗ γ in stellungen nach langen vokalen in den surgutschen dialekten auftretender (velarer bzw. »postpalataler«) reibelaut mit sehr schwachem, in einigen stellungen kaum merkbarem reibungsgeräusch.

Figure 34. Karjalainen 1948:xxvii

- l »dickes«, »gutturales« l, bei dessen artikulation die hinterzunge nicht so hoch gehoben ist wie beim russ. *л*. Postdentale zungenartikulation.
- l alveolares »helles« l, im Demj., Kond. mit sehr konvexer vorderzunge gebildet.
- l postalveolares
- l post-(inter)dentales } l.
- ↗ l schwach stimmhafter (bezw. stimmloser) spirantischer l-laut, mit schwachem reibungsgeräusch, dessen geräuschbildende enge zwischen der vorderzunge und den vorderen backenzahnwurzeln liegt.

Figure 35. Karjalainen 1948:xxx

- ↗ o (Likr.). Lippenstellung dieselbe wie beim *o* (offener als beim finn. *o*, aber geschlossener als bei dem *o* von Vj.). Die zunge artikuliert sehr fest und höher als beim *o*. Der hintere teil der zunge liegt etwas höher als beim *o* (=finn. *o*). Muss zu den undeutlichen, reduzierten vokalen gerechnet werden: $o \sim o = \check{o} \sim a$ u.s.w. [Anstatt dieses zeichens hat Karjalainen in den endgültig transkribierten abschriften ein \check{o} , manchmal ein *o*].

Figure 36. Itkonen 1954:167

189. Tsch^{er}W (K) *mā·škan*, (JO V) *m·škam*, O *muška·m*, (CK Č) *m·ška·m*, (CKr.) *mšškam* 'waschen', syrj. *miškini*, wotj. *miškini* ~ est. *mōskma*, mord. *muškems*. — Est. $\check{o} < *o$.

Figure 37. Itkonen 1954:177

328. Tsch^{er}W (K) *pā·džə*, *pə·n^džə*, (J) *pṅ·nzṅ*, *pṅn^dzṅ*, O (JU) *pü·nbzə*, (CKr.) *pṅ·n^džə*, (U) *pü·n^džə* 'Kiefer', syrj. (auch SO) *požem*, wotj. *pužim* ~ fi. *petäjä*, lp. *bæcce*, mord. *pitše*, *pitšē*.

Figure 38. Kannisto 1951:144

«*τὸ οὐχ ὄλλεν ἰόχτις.*» *neimat xos ali, neγls. βῶχτη ἰόντσαδι κῆρῆι*
nēγmɔdamε. χῦβ τῦλσα(ν)l alasa(ν)l. sisβῶχιαγῆε βίσαγαñ(ν)l,
nῶχτῆγγαλασα(ν)l. χῦ·σῦm χῦm, ní·lῆ χῦm ā(ν)δῶlne πῦt nālβ
τῆγγαταβes. pētsā(ν)l, pātayti. kōnāl βᾱηgralan_uk_u pa·ds, pattu-
τεν χῦ·σῦm ἰῶβll̄mt χῦl ds. si·sβῶχιαγῆε kōn βᾱ·ηar̄i·tarsaγῆε. πῦt
παγ ᾱ·lmaβes, χῦnῆη_u palbes: χῦ·σῦm ἰῶβl̄pῦl! πῦt pātne χῦ-
mῖα(ν)l nῦ·pῶl tāγαzt: «ní·βlḡn χῶ·tāl tōtsān?» »am χῶ·tāl tō-
tiḡ(ν)nm?!» »nḡn tē·sān!» »am χῶ·tāl tēγᾱ(ν)nm?! am tē(ν)mm ā·līm»,
lāβi. tāγαzt: «ε·κβᾱπῖγῆς τᾱ·β ti óšmarli.» lāβeyt: «ti ó·šmarlan_uk_u
pa·tme. ní·lῆ χῦmnn, χῦ·σῦm χῦmnn ā(ν)δῶlne πῦt kī·βᾱrd taz
a·tkῆε pā·itaxts?» taitεν χῦ mī·nās. ᾱ·βε·κβᾱt lāβi: «ᾱ·σγῆεν mēn_u
(βᾱl̄tn nōβχatῆn_uk_u ti pats^on. mat l̄χ·l̄n ti· pattaβen taz.» »am sār
a·t pattaβai·š^um.»

Figure 39. Lehtisalo 1956:cvi

ʀ oben nach dem stimmlosen Konsonanten bedeutet die halbe Sonorität des Konsonanten.

Figure 40. Lehtisalo 1956:cvi

- durch den Konsonanten zeigt eine spirantische Aussprache. Hierzu gehören

β und β̄.

Figure 41. Lehtisalo 1956:cvi

ɣ nach dem Vokalzeichen unten zeigt, dass sich gleichzeitig ein uvularer Zitterlaut mit dem Vokal verbindet. Eine solche Aussprache ist eine Ausnahme und kommt nur

Figure 42. Lehtisalo 1956:cvi

Der mit kleinen Antiquamajuskeln bezeichnete Vokal zeigt die Stimmlosigkeit des Vokals. Die etwas über der Zeile befindlichen ^E und ^ɛ bezeichnen einen stimmlosen unbestimmten Vokalhauch. Ebenso sind solche Konsonanten-Antiquamajuskeln wie ^α, ^δ und ^β Zeichen für die Stimmlosigkeit.

Figure 43. Lehtisalo 1956:cvi

œ ist ein Vokal zwischen a und e, der oft zu ø reduziert ist.

Figure 44. Lehtisalo 1956:cvii

o und ° in einigen Fällen vor einem stimmlosen Konsonanten bezeichnen im Waldjurakischen, wie im Lappischen, einen dem *h* ähnlichen Laut (der aus dem stimmlosen Auslaut des vorhergehenden stimmhaften Lautes entstanden ist). Der im Waldjurakischen hier bisweilen in verschiedenen Dialekten auftretende Widerspruch kann vielleicht davon herrühren, dass ich nicht dazu kam, meine Aufzeichnungen zu überprüfen.

Figure 45. Lehtisalo 1956:3

η̄λ̄η̄δ̄δ̄ Sj. durch die Nase sprechen, Sjo.
ᾱλη̄ρ̄δ̄ᾱξ̄ λ̄αν̄δ̄ρη̄ρ̄ er spricht durch die
Nase.

Figure 46. Lehtisalo 1956:3

η̄αρ̄η̄ᾱ O T₁ Sj. wütend knurren (Hund),
OP η̄αρ̄η̄ᾱ, U αρ̄η̄ᾱ id. Sjo. β̄ε̄ñ̄n'ε̄κ̄ko
αρ̄η̄ᾱ der Hund knurrt, Lj. η̄αρ̄η̄ᾱξ̄
schelten, zanken, Kis. η̄αρ̄η̄ᾱξ̄, Nj.
η̄αρ̄η̄ᾱξ̄ id. j̄ār'r'ε̄ō̄k̄k̄i β̄ǟē̄ō̄ku η̄αρ̄η̄ᾱβ̄-
β̄unn̄ūt̄t̄p̄ā η̄αρ̄ō̄k̄k̄p̄ m'ε̄ā̄k̄n̄āt̄t̄p̄ā man
hörte den Greis j. in seinem grossen
Zelte schimpfen, Lj. η̄αρ̄η̄ᾱξ̄ε̄λ̄ί̄"ε̄ξ̄ t̄āl̄-
χ̄amm̄p̄ā schimpfe noch!

Figure 47. Lehtisalo 1956:3

η̄αρ̄η̄ῶ̄"ᾱ O Nasenhöhle, η̄αρ̄η̄δ̄nt'"ᾱ dat.
sg. η̄αρ̄η̄δ̄j̄j̄ῶ̄ acc. pl., OP η̄αρ̄η̄ῶ̄"ᾱ,
K η̄αρ̄η̄δ̄, U-Ts. αρ̄η̄δ̄ id. T₁ η̄αρ̄η̄δ̄·j̄-
j̄ῶ̄δ̄p̄ m̄ā'"n̄ō er schnarcht, T₉ ξ̄ιβ̄ m̄ūñ̄-
n̄ᾱm'" η̄ᾱβ̄β̄δ̄m̄ā̄χ̄ᾱδ̄an η̄αρ̄η̄δ̄·j̄j̄δ̄n'ι'" n̄ē̄k̄-
k̄ᾱλη̄ᾱ(δ̄m'"ᾱ, ξ̄ιβ̄ j̄ā̄l̄le'" χ̄ōñ̄n̄īδ̄ᾱmn'w'"ᾱ

Figure 48. Lehtisalo 1956:142

κ̄ᾱp̄t̄ā veranlassen aufzustehen; wecken,
aufwecken, Kis. j̄ūr̄ō̄κ̄b̄t̄ā̄ξ̄, Lj. δ̄'ūr̄ō̄-
κ̄b̄t̄ā̄ξ̄ id. Sjo. j̄ūr̄k̄t̄ā̄ξ̄ ǟē̄it̄p̄ n'ī̄ñ̄n'e,
j̄ā̄δ̄" n'ī̄r'ε̄? wenn man ihn auf die
Beine hebt, würde er nicht gehen? Lj.
δ̄'ūr̄ō̄k̄īō̄k̄ann̄p̄ā t̄ō̄η̄att̄āξ̄ξ̄ ich kam zur
Zeit des Aufstehens, Kis. j̄ūr̄ō̄k̄k̄īη̄'

Figure 49. Lehtisalo 1956:142

am Morgen, P $\acute{d}'\xi\lambda\acute{o}kn\eta\tau\eta\ \tau\acute{o}\eta\eta\acute{\alpha}\lambda\acute{\alpha}\acute{s}$ id.
 Nj. $j\acute{u}r\acute{o}kn\acute{u}\ k\acute{\alpha}j\acute{j}\acute{\epsilon}\acute{\alpha}\acute{s}\ j\acute{\alpha}r'r'\acute{\epsilon}\eta\ j\acute{\alpha}\gamma\epsilon\mu'$ -
 ' $m\acute{\alpha}\chi\alpha\eta\eta\acute{\rho}\acute{\alpha}$ ich ging am Morgen fort, als
 die Sonne noch nicht aufgegangen war.

Figure 50. Lehtisalo 1956:142

$j\acute{u}\mu\eta\mu\ \text{O}$ Torf, OP $j\acute{u}\mu\eta\mu\ \rho^{\beta}$, Sj. $j\acute{u}\mu\eta\mu$, K
 $j\acute{u}\mu\eta\mu^{\beta}$, M $j\acute{u}\mu\eta\mu^{\alpha}$ id. Lj. $\acute{d}\acute{u}\mu\eta\mu$ "rotes"
 Torfmoos (wird in die Wiege der Kinder
 gelegt), Nj. $j\acute{u}\mu\eta\mu\ \rho^{\beta}$ id. OP $j\acute{u}\mu\eta\mu\ \beta\acute{e}$ -
 $m'\acute{\epsilon}\acute{\alpha}$ zufällig errichtetes kleines Torf-
 zelt ohne Rauchloch in der Spitze für
 den Jäger, Nj. $j\acute{u}\mu\eta\mu\ \beta\acute{e}$ id. Lj.
 $\acute{d}\acute{u}\mu\eta\mu\ \beta\acute{e}\ \acute{s}\acute{\epsilon}\eta$ Holzhacke, mit der Torf
 ausgehoben wird, Kis. $\acute{d}\acute{u}\mu\eta\mu\ \beta\acute{e}\ \acute{s}\acute{\epsilon}\eta$
 id. OP $j\acute{u}\mu\eta\mu\ \beta\acute{e}\ \acute{s}\acute{\epsilon}\eta$ Name eines Flus-
 ses, der im Unterlauf des Obs in diesen
 mündet.

Figure 51. Lehtisalo 1956:208

$k\acute{\alpha}\eta'\acute{o}\acute{k}k\eta$ S kugelförmiges Ding (z.B.
 Schrotkorn, Gummiball usw.), $\chi\acute{i}r\eta\epsilon$
 k. Schneeball, Nj. $m\acute{\alpha}\tau\tau\eta\mu\ \acute{\epsilon}\acute{i}\ k\acute{\alpha}\eta'\acute{o}\acute{k}k\eta$
 zerspaltetes Stück (z.B. Holzklötz),
 $\rho\acute{\alpha}\acute{\epsilon}\acute{i}$ k. Stein (kleinerer), $\rho\acute{i}\acute{\epsilon}\eta'$ k. Hode,
 $\rho\acute{\alpha}\acute{\alpha}^k$ k. Holzkugel; Holzklötz, $j\acute{\alpha}\acute{\alpha}\ m\acute{\alpha}$ -
 $n\acute{\alpha}\acute{s}$ k. hart zusammengeballter Mehl-
 klumpen.

$k\acute{\alpha}\eta\acute{s}\acute{\alpha}\acute{s}$ P zielen (beim Schiessen), $k\acute{\alpha}\eta\acute{s}\acute{\eta}'\acute{i}$
 er zielte, $k\acute{\alpha}\eta\acute{s}\tau\acute{\alpha}\rho\acute{s}\acute{\alpha}\acute{\delta}\acute{o}\eta\ \chi\acute{\alpha}\acute{\epsilon}\acute{\eta}\ m\acute{\alpha}\acute{\alpha}\acute{j}$ das
 Auge, mit dem ich ziele.

$k\acute{\alpha}\eta''^{\alpha}$ P Holz, mit dem der Hund, der
 das Seil durchbeißt, an einen Pfahl
 gebunden wird, Nj. $\beta\eta\eta\acute{o}\acute{k}k\eta\ k\acute{\alpha}\eta''^{\alpha}$ id.

Figure 52. Lehtisalo 1956:209

kām *māβ* Lj. interj., *k.*, *n'ēš'pā* *kin'-*
n'īlēj''^α, *tur* *tš'ud'i''*^α! heda, der Mann
 ist erfroren, zünde ein Feuer an! *kām-*
māβ, *kyn'n'ēà* *χa²š* *β'ēàn*^{drà²}! nun
 aber, weshalb zappelt er auf dem
 Rücken liegend mit seinen Gliedmassen!
 Kis. *kām**môβ*! "эй, ребята!"

Figure 53. Lehtisalo 1956:280

S *m'uj* *taηk²ô* Überzug der Malitza, O
m'ūlkk² innere Zeltdecke, aus Renn-
 tierfell (gew. eine alte Zeltdecke, wird
 im Winter gebraucht), OP *m'ūj^ukk²*,
 Sj. K U-Ts. *m'ūlkk²*, U *m'ūlkk²* od.
m'ūj^ukk², M *m'ūlkk²*, N *m'ūlkk²*
 id., P *m'ūšš²əz* oben bei dem Rauchloch
 angebrachte innere Zeltdecke zum
 Schutz der äusseren Zeltdecke vor
 Funken.

Figure 54. Lehtisalo 1956:325

nīn O Sj. U-Ts. Sjo. N Seitenholz des
 Schlittenbodens, OP *n'īn^α*, T₁ T₂ *nīn*,
 K *n'īn* id., Sjo. *nīnd²ūi* *màd²n'in*! haue
 mir die Seitenhölzer des Schlitten-
 bodens! *n'ēñi''*ⁱⁿ *b'iedero* *šavka²γum''*^α
 ich bohre Löcher für meine Seiten-
 hölzer im Schlittenboden (um die Stre-
 ben einzusetzen).

Figure 59. Itkonen 1958:xxx

f f v v ʋ sind dentilabiale Spiranten, *f f* (vorwiegend in Lehnwörtern vorkommend) stimmlose — *f* schlaff artikuliert —, *v* halbstimmhaft (bei E. I. statt dessen *w* in der Mundart von Kildin) und *v ʋ* stimmhaft; eng artikuliertes *ʋ* benutzt Äimä zur Bezeichnung der inlautenden Geminaten der koltalappischen Küstenmundart. Im Kolalappischen erscheint schwach spirantisches spät entstandenes anlautendes *v* vor den Diphthongen *uə ʋa iə* (E. Itkonen benutzt in der Kildinmundart dann *w* (Ms. gewöhnliches *v*), während Genetz es in den Mundarten von Kildin und Akkala ganz weglässt, z.B. K *uəʋv*, A *oʋv*, Ter *viəʋve* 'Kopf'). Das entsprechende (und auch das ursprüngliche) *v* des Koltalappischen vermerkt E. I. mit *v*.

Figure 60. Itkonen 1958:231

• *m ← m̄* (P, Ä.) äännähdys, jolla ajoporoa hoputetaan | geräusch, durch das ein fahrrentier zur eile angetrieben wird.

Figure 61. Munkácsi 1986:9

In der Mundart an der Tavda bezeichnet Munkácsi den Hauptakzent mit Akut (z. B. *á, é*), ich dagegen mit einem hochgestellten Punkt (*ȧ, ė*), der Nebenakzent ist bei Munkácsi mit einem Gravis versehen (*à, è*), bei mir aber durch einen hochgestellten Doppelpunkt gekennzeichnet (*ä, ë*).

Figure 62. Munkácsi 1986:78

χāηχältép ~ χāηχältäp ~ χāηχältép ~ χāηχältép ~ χāηχältép [χāηχältap] N, LM *khāηχältép ~ khaηχältép*, LU *khonηχältép*, K *khōηkhältép ~ khōηkhultép*, T *khonē-liāp ~ khōηältāp ~ khāηχältāp* hágcsó, létra, lépcső | Steige, Leiter, Treppe: LM *kh. khwošt kwäl tärm nukh-khāηχälti* er geht die Steige hinauf ins Haus. – N *χ.-nāk* lépcsőfok | Treppenstufe. – N *χ.-šorχil*, LM *kh.-šorkhél*, K *kh.-šārkhél ~ šārkhél*, T *kh.-čärχél* létrafok | Sprosse. – K *kēr-kh. vashágcsó* | eiserne Leiter. – N *mā-χ. földlépcső* | Erdtreppe
χāηχältapēη N lépcsős | mit Stufen versehen

Figure 63. Itkonen 1986:17

wAP *āmv̄*, Ä *öm̄* *āmōs*, GA. Sg. Ä *öm̄* *āb̄m̄m̄iz*, öJPM *ām̄m̄os*, Nom. Pl. wAP *ām̄m̄osah ~ -zah*, Akk. Pl. öJPM *ām̄m̄os̄īv* Material, Stoff: K *taan ammasast ij läm moozzan kävni* das Material taugte zu nichts; öJPM *kālgū-aammas*: *tie ličij kālgū-aammas* aus ihr würde eine (gute) Frau; öJPM *kārbis-aammas* Material für ein Boot; öJPM *piutas-aammas* Kleiderstoff; öJPM *saaveeh-aammas* Material für Skier; K *aamnasmuorah*, wAP *amasmuorah* Nutzholz;

Figure 64. Itkonen 1986:17

24. **aarvas**, Attr. **a(a)rvas** öJPM *ārvns*, Ä *ārvas*, GA. Sg. Ä *ārvvīz*, Nom. Pl. öJPM *ārvnseh*, Komp. Nom. Pl. öJPM *ārv^osubòh* freigebig; öJPM *aarvas olmoož* freigebig; *arvasàayt* (Adv.) K freigebig;
 2. *arvašid* sM *arvnšid*, 3. Sg. Prs. *ārvnš* jmdn. für freigebig halten (E.I.: fakt. ?);
 3. *arvasšukšad* sM *arvnššukšòd* id. (von mehreren).
 (N *ārvás*)

Figure 65. Rédei 1988:xxiii

Konsonanten
k: *k, G, gʲ, G, g*
k_o: *k_u, k_φ, k^φ, kβ, G_u, k_u* usw.
š: *š, š̄, ž, ž̄š* (außer dem T-Dialekt)
č: *č̄š, č̄š̄, T š̄*
ŋ: *ŋ, u, ŋu, ŋ_u* usw.
ŋ_o: *ŋ_u, ŋ_φ, ŋ^φ, ŋβ, ŋ_u* usw.
χ: *χ, GΓ; χ, Γ, kχ, kχ*
χ_o: *χ_u, χ_φ, χ^φ, χβ, χ_u* usw.

Vokale
Erste Silbe
u: KU *o, ó, KM o, ó, KO u, u, ó*

Wogulisch

o: Ost *o, ó, ˆ*, West *o, ˆ*
a: TJ *a, á* TČ *á*, Ost *a, á*
ε: TJČ *ε*
ü: (= Gulya *ö*) KU *ü, ö*, KM KO *ö*
ä: Ost-West *ä*, West *ε, ε*
ū: *ū, ù, ù*
ō: Ost-West *ō, ò, ò, ò*
ē: T Ost-West *ē, è, ε*
ē: TJČ *ē, è*
ā: P *ˆá*, LU *ā, ˆá*, LM *à, ˆá*
ū: (= Gulya *ö*) KM *ō, ô, ū, ū*, KO *ū, ū, ū, ū*
ū, ū

Figure 66. Rédei 1988:109

jöh3-, *jöh3-* (*jök3-*) 'kommen' Ug., ? FU
 ? Finn. *jää-* 'bleiben'; ? est. *jää-* 'id.; beharren, fortfahren; entstehen, werden' | ostj. (196) V *jö-* (*jöγ-*) 'kommen, ankommen', V DN *jē-* (DN *jēw-*), O *ji-* 'kommen (DN O), ankommen (DN), werden (V DN O), anfangen (DN O)' | wog. (WV 32, STEIN., WogVok. 297, 302) TJ *ji-, jāj-, jūw-*, KU *ji-, jāj-, jīw-*, P *ji-, jāj-, jīj-* So. *ji-, jaj-, juw-* 'kommen' | ung. *jöv-, jö-*, (altung. *jō*, dial. *gyön, gyön, gyün, gyünn, jün*) 'kommen; geraten; (Geld) kosten'.

Figure 67. Rédei 1988:390

pojta 'Hermelin; Mustela erminea' U
 Lapp. N *buoidä -i' däg-* 'Mustela erminea; stoat, ermine', L *puoita* 'id.; Mustela nivalis; Wiesel (großes Wiesel, Hermelin)', K (T. I. Itk., WbKKlp. 407) T *pij^{id}tes*, Kld. *puj^{id}tw*, Ko. Not. *püä^{id}tèi* || sam. jur. (383) O OP *pīje* 'Hermelin (O), Putorius nivalis (OP)'; jen. B *fīdu, pīdu* (MIKOLA: ALH 17: 72) K *pīdu* 'Hermelin'; twg. *fīeda*, (MIKOLA: NyK 72: 76) *hédə*; mot. (PALLAS, mitg. SET.: FUFA 12: 40) *hudja*.
 Lapp. *g* ist ein Ableitungssuffix.

Figure 68. Koizumi 1994:3

T. И. Ломакина (1966, 305-6) reports that the vowel *u* and *i* of the first syllable are quite rare reduced in the Gorodiscen dialect of Moksha, which keeps the full vowel *u* and *i* in the first syllable in correspondence with the reduced *ə* in the first unstressed syllable of the Insar dialect.

The Gorodiscen dialect The Insar dialect

<i>úl' éä</i>	<i>əl' éē</i>	'street'
<i>kúndáms</i>	<i>kāndáms</i>	'to catch'
<i>víd' án</i>	<i>vād' án</i>	'I sow'

(5) Itkonen (1971, 61-2) tried to prove that the close vowels *u* and *i* were derived from the reduced ones; **ə* > *o*, **i* > *u*, **ə* > *e*, **i* > *i*, by citing the materials from the Sugurov dialect of Erza,

kudusa 'in a house', *kudāsa* : Erza standard *kudoso*
 and from the Naskaftym dialect.
kulāš 'er starb', *k'äl' mäs* 'er erfror'
kalāñ 'fischreich' : Erza *kaloñ*

Figure 69. Ikeda 1994:54

(2a) ヴォグル (Vg=Vogul or Mansi) の活用 (動詞は「持ってくる」. オスチャクも同じ)

<i>totē-γ-m</i>		「V-継続-私は」
<i>tota-we-m</i>		「V-受身-私は」
<i>totil'm</i>	<tot-j-l-m	「V-継続-それ一つを-私は」
<i>totilən</i>	<tot-j-l-n	「V-継続-それ一つを-あなたは」
<i>totite</i>	<tot-j-t-e	「V-継続-それ一つを-彼は」
<i>toti-ja-γ-m</i>		「V-継続-それ二つを-私は」
<i>toti-j-an-m</i>		「V-継続-それ複数を-私は」

(2b) 東オスチャク・ヴァハ方言 (Os=Vach. Os=Ostyak or Khanty) の活用

東 (Vach)	南 (Konda)	北 (Obdorsk)	
<i>lu-t-əm</i>	<i>-t-am</i>	<i>-t-am</i>	「V-継続-私は」
<i>lu-wəl</i>	<i>-t-φ</i>	<i>-t-φ</i>	「V-継続-彼は」
<i>lu-t-i-m</i>	<i>-t-e-m</i>	<i>-t-e-m</i>	「V-継続-それ一つを-私は」
<i>lu-t-lā</i>	<i>-t-əl</i>	<i>-t-li</i>	「V-継続-それ一つを-彼は」
<i>lu-t-ā-γ-lam</i> < <i>-γ-əl-am</i>	<i>-t-əηalam</i>	<i>-t-ηilam</i>	「V-継続-それ二つを-私は」
<i>lu-t-γ-əl</i>		<i>-t-ηili</i>	「V-継続-それ二つを-彼は」
<i>lu-t-lam</i> < <i>-t-am</i>	<i>-t-eməl</i>	<i>-t-lam</i>	「V-継続-それ複数を-私は」
<i>lu-t-əl(lā)</i>		<i>-t-li</i>	「V-継続-それ複数を-彼は」

Figure 70. Rédei 1986:55

der regelmäßige Fortsetzer der PP Form, im Syrjänischen hat dagegen eine Delabialisierung **wor* (**uor*) > *ver* stattgefunden (RÉDEI 1984: 56). Die semantische Entwicklung in den FW Sprachen mag folgenderweise vor sich gegangen sein: **orja* ‚arischer Fremdling (aus dem Süden)‘ → ‚Gast‘ → ‚Verwandte(r) (durch die Ehe)‘ → ‚Diener‘ → ‚Sklave‘.

Figure 71. Rédei 1986:71

Tscher. B *kerde* ‚Schwert, Säbel‘ kann aus dem Frühurpermischen (**kärtä* > späturperm. **kört* ← miran. **kärtä*) oder unmittelbar aus einer mitteliranischen Sprachform genommen worden sein (zu der letzten Annahme s. JOKI 1973: 268).

Figure 72. Koponen 1998:153

↑ *puitsai* (: *puzaja*), todennäk. samaa deskr. pesyettä (¹*put(s)-* ~ ¹*puč-*) kuin vi *pudi* 'hieno roska, puru', *pudenema* 'murentua', sm *putu* id., *pudistaa* 'ravistaa puhtaaksi roskista', ? ka *putšissa* 'pursuta, porehtia'; mahdollisia etävastineita md *počodoms* 'varistaa' ? syrj ? sam (< ****pučV-**). – ViE sanoja on aik. verrattu sanaan lp *boz'zâ* 'sulka' (tämä kuit. < ****punčV**); varsinkin siinä tapauksessa, että sm *pučota* ei kuulu tähän (vaan < ****pučV**; vrt. lp *bočō-*), **put(s)V(-)* < ****pučV-** ja ****punčV** voivat jotenkin kuulua samaan esi-ims sikermään (vaihtelusta *-č- ~ *-nč- ks. myös UEW 1988: 352, 353, 727; huom. vielä vi *udusulg* ja sm *untuva* s. v. *undse*).

Figure 73. Ó Dónaill 1977:546

Fionlainnis, *f.* (*gs.* ~ *e*). *Ling.* Finnish.
Fionlannach¹, *m.* (*gs.* & *npl.* -*aigh*, *gpl.* ~).
 Finn, Finlander.

Figure 74. Arnalds 1992:xxiii

a táknar a-hljóðið t.d. í nat, dame, dreng

Figure 75. Lagercrantz 1939:21

131. *áca^H?* Suj. L. Gelegentlich *ā^H?* Satzwort für Frage, wenn man etwas überhört hat, oder für Intresse (der begriffliche Gegensatz zu N:r 1.). | Lyng. N. *áca^ra?* id. Die zweite Silbe hat den höheren Ton. | Nes. R., H., P. O. *áca^ra?*, Nes. T. *áca^ra?* id. Nes. T. sprach den Vokal sehr lang mit stark steigendem Ton aus. Bei allen Gewährspersonen in Nesseby waren die Vokale palatal oder palatalisiert und stark nasalisiert aber nicht besonders druckstark. | Neid. Bras. A. *áca^ra*, id. Drückt auch Zweifel aus. *áca^ra-som-mon wǽ-ikkä.m?* Unsicher, ob ich reise. *áca^ra-som-mānnä* Vielleicht wird er gehen. [Wfs. 3.]

Figure 76. Lagercrantz 1939:115

833. *e^rháca* Wfs. 127. Satzwort für Ärger. Zur Tonbewegung sieh Wfs. 127.
 834. *e^rj* Wfs. N.128. Das Fermat (˘) gibt einen ausgezogenen Laut an. Satzwort für Ärger.

Figure 77. Lagercrantz 1939:1214

- ~ vor gewissen Wörtern im Text bezeichnet etymologische Zusammengehörigkeit mit dem vorhergenannten Wort unter Annahme eines Lautwandels im Stamm.
- ~ zwischen Lautzeichen bezeichnet Lautwechsel.
- < und > bezeichnen Lautwandel in der Richtung < von bzw. > zu dem folgenden Laut. Sonst bezeichnen sie Entlehnung.
- /· bezeichnet eine lautlich verschiedene aber stammverwandte Entlehnungsform, welche aus einer verschiedenen Mundart, Sprache oder Zeit herrühren kann.

Figure 78. Lagercrantz 1939:1214

U n t e r bzw. tief neben einem Buchstaben bezeichnen:
^ = hohe, enge Aussprache.
v = tiefe, breite Aussprache.
> = vordere, helle Aussprache.
< = hintere, dumpfe Aussprache.
~ = nasalierter Laut.

Figure 79. Lagercrantz 1939:1216

Die F e r m a t e [^] bezeichnet einen sehr ausgezogenen Ruf, der mehrere Sekunden dauern kann. Bsp. 131; 145; 371:2; 389; 419b Park.; 833; 834. Das Zeichen [^] kann oben n a c h dem betr. Buchstaben stehen.

Figure 80. Lagercrantz 1939:1228

ü Mer. 4612; Rör. 457:2. — û Snå. 892d. — ü Mer. 4695:7. — u Arj. 4427. — u Nes. 4408. — u, u Nes. 4899:2; 5115. — U Rep. 59. — ô û Wfs. (Ruf zu den Renntieren.)

Figure 81. Itkonen 1958:xxviii

nähert. Dabei habe ich auf der Geminatenstufe die Schreibungen *gk gḳ gḳ̣ dt dṭ dṭ̣ bp* benutzt, aber bei der starken Stufe der Verbindungen Halbvokal oder Liquida oder Nasal + Media die Schreibungen *gḳ gḳ̣ dṭ dṭ̣ dṭ̣̣ bp* (in meiner Dissertation von 1916 vielleicht treffender *g^k d^t b^p* — diese Formen benutzt im übrigen auch K. Nielsen in seinem Wörterbuch des Norwegisch-Lappischen, z.B. Kt *âi^ki* 'Zeit', Akk.; E. Itkonen vermerkt in der Kildinmundart nur *g̣ q̣ ḍ B*). Ausserdem ist ein kleiner Unterschied zwischen der Geminaten-

Figure 82. Setälä 1901:24

zeichen erfunden (**ʎ**, **ɖ**), und das zeichen für den „guttural“-nasal war **ŋ**. In seiner 1850 erschienenen abhandlung „De affixis

Figure 83. Setälä 1901:29

Zunächst in anlehnung an die norwegische lautschrift hat J. QVIGSTAD in seinen „Lappischen sprachproben“ (JSFOu III, 1888) mit einem punkt versehene vokalzeichen **a**, **ä**, **e**, **é**, **o**, **ó** angewandt; abweichend erscheinen **h**, **ɖ**, **g** für stimmlose **b**, **d**, **g**, sowie **ʒ** = **ds**, **ʒ̣** = **d's**. In viel weiterer ausdehnung hat er die

Figure 84. Setälä 1901:30

und in seiner „Laut- und formenlehre der Lule-lappischen dialekte“ (1891)¹ verwendet; hierhergehörige zeichen sind: *a* = *ä*, *y* für den präpatalen, dagegen *g* für den mediopalatalen nasal, *h* = stimmloses engl. *w*, *o* = tonloser vokal; viele von diesen typen existieren nicht in unserer druckerei und können nicht nachgebildet werden. Die vokallänge und konsonantengemination wurde durch einen unter das zeichen gesetzten strich ausgedrückt z. b. (*a*, *l*). Von dem system abweichend gebrauchte WIKLUND jedoch *š*, *e*, *ē*, *š*, *š*.

Der verf. dieser zeilen hat in seinem werke „Yhteissuomalainen äännehistoria“ (= „Gemeinfinnische lautgeschichte“ I, II 1890—91) ein paar zeichen aus LUNDELL's alphabet, *š*, *g*, verwandt. Demselben prinzip wie LUNDELL folgend formte ich einige zeichen durch modifikation der lateinischen lettern mit symbolischen beistrichen: *ø* = hinteres *e* (= *e*), *ı* hinteres *i* (= *i*), *ł* = russ. poln. (hinteres) *ł*; *ı* und *v* bedeuteten halb-vokale, *g*, *d*, *b*, *z* (antiqua) zeigten stimmlose *g*, *d*, *b*, *z* an. Länge und gemination ebenso wie bei LUNDELL².

Figure 85. Setälä 1901:38

4) Zifferzeichen.

3 = kollektivzeichen für jeglichen stimmhaften vokal („mundöffnungslaut“), den man in dem betr. falle nicht bestimmen will oder kann, z. b. fi. < *kaksi* < fiogr. **kaks̄ts*.

8 = kollektivzeichen für jeglichen hinteren stimmhaften vokal, z. b. fi. *pato* 'damm' < fiogr. **ps̄ds*.

š = kollektivzeichen für jeglichen vorderen stimmhaften vokal, z. b. fi. *vesi* 'wasser' < fiogr. **v̄šš*.

Figure 86. Setälä 1901:40

1) ↓ bezeichnet, das der betr. laut während der inspiration erzeugt wird z. b. *ı̄↓ā↓'ja'*.

2) ← bezeichnet schnalzlaute (die mit einsaugen der luft in die mundhöhle gebildet werden), z. b. *p←*.

Figure 87. Vachon 1992:445

Nite ushkat eshkushtet, Jacques Maurais minu-uauitam^u nutim e tshitapakanit e ishpanikau innu-aimuna ute Amérique assit. Uitam^u shash mitshet aimuna kueshtukuannit tshetshi unitinnit kie, nite passe assia, apu shuk^u takuat tshekuan uatamatshemakat tshetshi nanitam ne takuat aimun. Kie ute Kanata-assit, apu shuk^u tshissenitakuanikau tan e ishpanikau mitshet nenua innu-aimuna; ishi-uapakanu nite katipatshitashinanut, nite kassinu e tshitapakanikau assia ute Kanata, anu ute Upishtikuiou-assit minu-kanauenitakanua innu-aimuna kie ekut ute anu e tshishkutamatinanukau.

Figure 88. Lehtisalo 1956:132

~~j̄iŋgn'èi~~ O Vielfrass, OP j̄eŋkq̄n'èj, T₃
 j̄iŋgæn'ei, Sj. j̄iŋg'èi, K U-Ts. j̄iŋ-
 g'èi, U j̄iŋgän'èi, Oks. j̄iŋg'èi,
 N j̄iŋgn'èi, Nj. β'iŋgn'i, P βiŋgn'i id.
 Nj. β'iŋgn'i βāŋk Lager des Vielfrasses,

Figure 89. Posti & Suhonen 1980:293

~~munakkokiv/i~~ ~ munakkOkiv/i, -it̄Ä 'pyöreä kivi, munakivi'.
 hän on hēno kivi mokomainA / saunākiukā pällÄ veitättäz munak-
 kokivit̄Ä.

Figure 90. Iivonen et al. 1990:57

$[X^{\delta}, X^{\delta\ddot{}} , \Lambda^X]$ kahden äänteen välinen siirtymä-äänne

Figure 91. Iivonen et al. 1990:57

$[\sup{\Lambda} (= \sup{\Lambda} , \Lambda^{\sup})]$ vokaalin edellä sill lujaa aluke tai puristussupistuma

Annex F. References

Specifications

- Iivonen, Antti, Antti Sovijärvi, & Reijo Aulanko. 1990. *Foneettisen kirjoituksen kehitys ja nykytila: kansainvälinen foneettinen aakkosto (IPA), Suomalais-ugrilainen tarkekirjoitus (SUT)*. (Helsingin Yliopiston Fonetikan Laitoksen Monisteita [Mimeographed Series of the Department of Phonetics, University of Helsinki]; 16) Helsinki.
- Posti-Itkonen (ed.). 1973. *FU-transkription yksinkertaistaminen. Az FU-átírás egyszerúsítése. Zur Vereinfachung der FU-Transkription. On simplifying of the FU transcription*. Castrenianumin toimitteita 7. Helsinki.
- Setälä, E. N. 1902. "Über Transskription der finnisch-ugrischen Sprachen", in *Finnisch-Ugrische Forschungen* 1:13-52. Helsinki: Zeitschrift für Finnisch-Ugrische Sprach- und Volkskunde.
- Sovijärvi, Antti, & Reino Peltola, eds. 1977. *Suomalais-ugrilainen tarkekirjoitus*. (Helsingin Yliopiston Fonetikan Laitoksen Julkaisu; 9) Helsinki: Publicationes Institutii Phonetici Universitatis Helsingiensis. ISBN 951-45-1019-4

Implementations

- Ikedá, Tetsuro. 1994. "Uraru no dorasi katuyou te Hoku Yuurasia" ('Verbal conjugations in the languages of northern Eurasia'), in *Uralica, Journal of the Uralic Society of Japan* 10:53-82. Osaka: Uralic Society of Japan.
- Itkonen, Erkki. 1954. "Zur Geschichte des Vokalismus in der ersten Silbe im Tscheremissischen und in den permischen Sprachen", in *Finnisch-Ugrische Forschungen* 31:149-345. Helsinki: Zeitschrift für Finnisch-Ugrische Sprach- und Volkskunde.
- Itkonen, Erkki. 1986. *Inarilappisches Wörterbuch*. (Lexica Societatis Fenno-ugricae; 20,1) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Itkonen, Erkki, et al. 1992. *Suomen sanojen alkuperä: etymologinen sanakirja*. 1. A-K, 1992. 2. L-P, 1995. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; 556. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja; 62) Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura; Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- Itkonen, T. I. 1958. *Koltan- ja kuolanlapin sanakirja 1-2 = Wörterbuch des Kolta- und Kolalappischen*. (Lexica Societatis Fenno-ugricae 15) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Kannisto, Artturi. 1919. *Zur Geschichte des Vokalismus der ersten Silbe im Wogulischen vom qualitativen Standpunkt*. Helsinki: Druckerei der Finnischen Litteratur-Gesellschaft.
- Kannisto, Artturi. 1951. *Wogulische Volksdichtung*. Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Karjalainen, K. F. 1948. *Ostjakisches Wörterbuch*. Ed. Y. H. Toivonen. (Lexica Societatis Fenno-ugricae; 10) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Kettunen, Lauri. 1938. *Livisches Wörterbuch mit grammatischer Einleitung*. (Lexica Societatis Fenno-ugricae; 5) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Koizumi, Tamotsu. 1994. "On the accentuation of Volga-Finnic", in *Uralica, Journal of the Uralic Society of Japan* 10:1-8. Osaka: Uralic Society of Japan.
- Koponen, Eino. 1998. *Eteläviron murteen sanaston alkuperä: itämerensuomalaista etymologiä*. (Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia = Mémoires de la Société Finno-ugrienne) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Lagercrantz, Eliel. 1939. *Lappischer Wortschatz 1-2*. (Lexica Societatis Fenno-ugricae; 6) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Lehtisalo, T. 1956. *Juraksamojedisches Wörterbuch*. (Lexica Societatis Fenno-ugricae; 13) Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.
- Munkácsi Bernát. 1986. *Wogulisches Wörterbuch*. Ed. Kálmán Béla. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Poirot, J. 1904. "Recherches expérimentales sur le dialecte lapon d'Inari", in *Finnisch-Ugrische Forschungen* 4:153-230. Helsinki: Zeitschrift für Finnisch-Ugrische Sprach- und Volkskunde.
- Posti & Suhonen. 1980. *Vatjan kielen Kukkosen murteen sanakirja*. (Lexica Societatis Fenno-Ugricae; 19). Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura..
- Rédei Karoly. 1986. *Zu den indogermanische-uralischen Sprachkontakten*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Rédei Karoly, et al. 1988. *Uralisches etymologisches Wörterbuch 1-2*. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
- Szilasi Móricz. 1901. *Cseremisiz szótár (vocabularium čeremissicum)*. Budapest: Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia.

Other

- Arnalds, Hrefna, & Ingibjörg Johannesen. 1992. *Dönsk-íslensk orðabók*. Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja. ISBN 9979-809-365-1
- Ó Dónaill, Niall. 1977. *Foclóir Gaeilge-Béarla*. Baile Átha Cliath: Oifig an tSoláthair.
- Vachon, Daniel. 1992. "Résumé en montaignais" in *Les langues autochtones du Québec*. Ed. Jacques Maurais. Québec: Publications du Québec. ISBN 2-551-15172-4.

Proposal Summary Form

A. Administrative

1. Title

Uralic Phonetic Alphabet characters for the UCS

2. Requester's name

Finland, Ireland, Norway

3. Requester type

Member Body contribution

4. Submission date

2002-03-10

5. Requester's reference

6. Completion

This is a complete proposal.

B. Technical -- General

1b. The proposal is for addition of character(s) to an existing block

Yes. Characters to be added to Spacing Modifier Letters, Combining Diacritical Marks, Greek, Cyrillic, and General Punctuation blocks, as well as the addition of a *new* Latin block, UPA Extensions.

2. Number of characters in proposal

133

3. Proposed category

Category A

4. Proposed level of implementation and rationale

Level 3 because combining characters are present in the proposal.

5a. Is a repertoire including character names provided?

Yes

5b. If YES, are the names in accordance with the character naming guidelines in Annex L of ISO/IEC 10646-1:2000?

Yes

5c. Are the character shapes attached in a legible form suitable for review?

Yes

6a. Who will provide computerized font (ordered preference: True Type, or PostScript format) for publishing the standard?

Michael Everson, Everson Typography

6b. If available now, identify source(s) for the font (include address, e-mail, ftp-site, etc.) and indicate the tools used.

Michael Everson, Everson Typography. TrueType

7a. Are references (to other character sets, dictionaries, descriptive texts, etc.) provided?

Yes. See annex F.

7b. Are published examples of use (such as samples from newspapers, magazines, or other sources) of proposed characters attached?

Yes, see annex E.

8. Does the proposal address other aspects of character data processing (if applicable) such as input, presentation, sorting, searching, indexing, transliteration etc. (if yes please enclose information)?

No.

C. Technical -- Justification

1. Has this proposal for addition of character(s) been submitted before?

No.

2. Has contact been made to members of the user community?

Yes: This proposal has undergone a review process with the scientific user community, including the Research Institute for the Languages of Finland (*Kotimaisten kielten tutkimuskeskus*) and the Finno-Ugric Society (*Suomalais-Ugrilainen Seura*).

3. Information on the user community for the proposed characters (for example: size, demographics, information technology use, or publishing use) is included?

Linguists, librarians, and publishers

4a. The context of use for the proposed characters (type of use; common or rare)

Phonetic representation of Uralic languages.

4b. Reference

See above

5. Are the proposed characters in current use by the user community?

Yes. Worldwide.

6a. After giving due considerations to the principles in Principles and Procedures document (a WG 2 standing document) must the proposed characters be entirely in the BMP?

Yes. Formally, the UPA is a transcription system based upon the Latin alphabet. Some 48% of the UPA is already a part of the BMP, and the division between the BMP and SMP of the UPA would be completely arbitrary. Functionally, UPA transcribes languages with a combination of standard and modified Latin characters and diacritical marks, just as the IPA does. In accordance with its usage it should thus be kept in the BMP.

6b. Rationale

Contemporary use and keeping them with the other alphabetic phonetic and combining characters.

7. Should the proposed characters be kept together in a contiguous range (rather than being scattered)?

No, they should be distributed as appropriate in the BMP.

8. Can any of the proposed characters be considered a presentation form of an existing character or character sequence?

No.

9. Can any of the proposed characters be encoded using a composed character sequence of either existing characters or other proposed characters?

No. Problematic characters with possible unifications are discussed in the rationale. All characters proposed have unique and specific semantics for use in plain text.

10. Can any of the proposed character(s) be considered to be similar (in appearance or function) to an existing character?

No.

11a. Does the proposal include use of combining characters and/or use of composite sequences (see clauses 4.12 and 4.14 in ISO/IEC 10646-1: 2000)?

Yes

11b. Is a list of composite sequences and their corresponding glyph images (graphic symbols) provided?

No; combining characters included in this proposal are freely combinable with any base character in the UCS.

11. Does the proposal contain characters with any special properties such as control function or similar semantics?

No

11. Does the proposal contain any Ideographic compatibility character(s)?

No